

HỒ NGỌC KHẢI – NGUYỄN THỊ TỐ MAI (đồng Tổng Chủ biên)
NGUYỄN VĂN HẢO (Chủ biên)
LƯƠNG DIỆU ÁNH – NGUYỄN ĐĂNG BỬU – NGUYỄN THỊ ÁI CHIỀU
NGHIÊM THỊ HỒNG HÀ – TRẦN VINH KHƯƠNG – TRẦN ĐỨC LÂM
PHẠM GIA HOÀNG MY – LƯƠNG MINH TÂN

ÂM NHẠC

6

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

baitap365.com

HỒ NGỌC KHẢI – NGUYỄN THỊ TỔ MAI (đồng Tổng Chủ biên)

NGUYỄN VĂN HẢO (Chủ biên)

LƯƠNG DIỆU ÁNH – NGUYỄN ĐĂNG BỬU – NGUYỄN THỊ ÁI CHIỀU

NGHIÊM THỊ HỒNG HÀ – TRẦN VĨNH KHƯƠNG – TRẦN ĐỨC LÂM

PHẠM GIA HOÀNG MY – LƯƠNG MINH TÂN

ÂM NHẠC

(Bản in thử)

6

Chân trời sáng tạo

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

baitap365.com

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Biên tập nội dung: NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Thiết kế sách: HÀ TUỆ HƯƠNG

Trình bày bìa: THÁI HỮU DƯƠNG

Minh họa: TRẦN VŨ DIỄM QUỲNH – NGUYỄN THỊ MINH NHỰT

Sửa bản in: NGUYỄN ĐĂNG BỬU – TRẦN THỊ NGỌC HẠNH

Chế bản: HÀ TUỆ HƯƠNG

Bản quyền © (2021) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 6

Mã số: G2HH6R001M21

In bản, (QĐ in số) khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in:

Cơ sở in:

Số ĐKXB: 182-2021/CXBIPH/52-70/GD

Số QĐXB: ... ngày ... tháng ... năm 20...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...

Mã số ISBN: 978-604-0-25630-0

LỜI NÓI ĐẦU

Sách giáo khoa **Âm nhạc 6** – Bộ **Chân trời sáng tạo** được biên soạn theo Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc năm 2018 với các nội dung chính là: *Hát, Nhạc cụ, Đọc nhạc, Lí thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc và Nghe nhạc*. Các bài học trong sách được xây dựng trên nguyên tắc tinh giản, chủ yếu lấy hoạt động thực hành để hình thành kiến thức và phát triển kĩ năng.

Sách giáo khoa **Âm nhạc 6** có 8 chủ đề, bao gồm: *Vui bước đến trường, Bài ca hoà bình, Biết ơn thầy cô, Khúc hát quê hương, Bài ca lao động, Cùng vui hoà ca, Giai điệu năm châu, Khúc ca tình bạn*. Mỗi chủ đề chuyển tải những nội dung học tập hấp dẫn, hình ảnh minh hoạ sinh động; chứa đựng các giá trị văn hoá âm nhạc dân tộc và thế giới. Với mục tiêu nhằm phát triển phẩm chất, năng lực chung và năng lực âm nhạc đặc thù, sách là người bạn đồng hành giúp học sinh hoàn thiện nhân cách, hình thành và nuôi dưỡng trong các em tình yêu âm nhạc sâu sắc, thị hiếu âm nhạc lành mạnh, đời sống thẩm mĩ nghệ thuật phong phú.

Chúc các em có một năm học thành công!

Chân trời sáng tạo

Nhóm tác giả

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Sách có 8 chủ đề, mỗi chủ đề gồm các nội dung sau:

NHẬN DIỆN – KHÁM PHÁ	Hoạt động giúp học sinh nhận diện và khám phá nội dung của chủ đề; tạo hứng thú để học các mạch nội dung tiếp theo.
HÁT	Nội dung giúp học sinh phát triển kỹ năng ca hát.
NHẠC CỤ	Nội dung giúp học sinh phát triển kỹ năng chơi nhạc cụ. Sách biên soạn cho nhạc cụ tiết tấu, sáo recorder và kèn phím. Tùy theo điều kiện của từng trường, có thể lựa chọn một trong hai nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím, hay có thể thay bằng nhạc cụ khác cho phù hợp.
ĐỌC NHẠC	Nội dung giúp học sinh phát triển kỹ năng đọc nhạc.
LÍ THUYẾT ÂM NHẠC	Nội dung giúp học sinh nhận biết các kí hiệu trên bản nhạc.
THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC	Nội dung giúp học sinh hiểu biết các kiến thức âm nhạc phổ thông.
NGHE NHẠC	Nội dung giúp học sinh tiếp nhận và cảm thụ âm nhạc thông qua nghe tác phẩm/ trích đoạn tác phẩm.
GÓC ÂM NHẠC	Phần để học sinh tự học hoặc giáo viên có thể lựa chọn để đưa thêm vào các mạch nội dung bài học (nếu thấy cần thiết) cho phù hợp với năng lực học sinh.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
Lời nói đầu	3
Hướng dẫn sử dụng sách	4
Chủ đề 1: Vui bước đến trường	6
Hát: Bài hát <i>Mùa khai trường</i>	7
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 1	8
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 1	8
Lí thuyết âm nhạc: Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc	9
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước Nghe nhạc: Nghe bài hát <i>Lên đàn</i>	10
Chủ đề 2: Bài ca hoà bình	12
Hát: Bài hát <i>Tiếng chuông và ngọn cờ</i>	13
Lí thuyết âm nhạc: Kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin	14
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 2 Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 1 nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	14
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 2	17
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Văn Cao Nghe nhạc: Nghe bài hát <i>Tiến về Hà Nội</i>	18
Chủ đề 3: Biết ơn thầy cô	20
Hát: Bài hát <i>Niềm tin thấp sáng trong tim em</i>	21
Lí thuyết âm nhạc: Nhịp 4	22
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 3 Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 2 nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	22
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 3	24
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Antonio Vivaldi Nghe nhạc: Nghe trích đoạn tác phẩm <i>Concerto số 3 Mùa thu</i>	25
Chủ đề 4: Khúc hát quê hương	28
Hát: Bài hát <i>Đi cắt lúa</i>	29
Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 3 nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	30
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 4	31
Lí thuyết âm nhạc: Cung và nửa cung	31
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ truyền thống Việt Nam Nghe nhạc: Nghe trích đoạn tác phẩm <i>Cung đàn đất nước</i>	32

Nội dung	Trang
Chủ đề 5: Bài ca lao động	34
Hát: Bài hát <i>Hồ ba lí</i>	35
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 4 Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 4 nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	36
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 5	37
Thường thức âm nhạc: Nghệ nhân Hà Thị Cầu Nghe nhạc: Nghe trích đoạn <i>Xẩm thập ân</i>	38
Chủ đề 6: Cùng vui hoà ca	40
Hát: Bài hát <i>Em đi trong tươi xanh</i>	41
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 5 Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 5 nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	42
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 6	43
Thường thức âm nhạc: Hát bè Nghe nhạc: Nghe trích đoạn hợp xướng <i>Ca ngợi tổ quốc</i>	44
Chủ đề 7: Giai điệu năm châu	48
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 7 Hát: Bài hát <i>Kỉ niệm xưa (Auld lang syne)</i>	49
Lí thuyết âm nhạc: Các bậc chuyển hoá, dấu hoá	50
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số nhạc cụ phương Tây Nghe nhạc: Nghe trích đoạn tác phẩm <i>Czardas</i>	51
Chủ đề 8: Khúc ca tình bạn	54
Hát: Bài hát <i>Tia nắng hạt mưa</i>	55
Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 6 Nhạc cụ giai điệu: Bài thực hành số 6 nhạc cụ sáo recorder hoặc kèn phím	56
Nghe nhạc: Nghe trích đoạn hợp xướng <i>Ode to joy</i>	57
Giải thích thuật ngữ	60

VUI BƯỚC ĐẾN TRƯỜNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, hồn nhiên của bài *Mùa khai trường*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Mùa khai trường*
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 1*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nêu được các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận và bộc lộ cảm xúc với bài hát *Lên đàn*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Quan sát và cho biết nội dung bức tranh miêu tả điều gì
- Mô phỏng tiếng trống theo tiết tấu sau (bằng giọng hát kết hợp vỗ tay, giậm chân,...)

HÁT

MÙA KHAI TRƯỜNG

*Vui tươi, hồn nhiên**Nhạc và lời: Phan Việt Phương*

Mùa thu sang là mùa khai trường, từng bước chân rộn ràng trên
phố. Kia riu rít từng bầy chim nhỏ, với khăn quàng đỏ thắm trên vai. Vui tới
lớp, em vui tới trường. Chào những trưa mùa hè ấm áp. Mùa thu
sang theo bông cúc vàng, màu hoa mang màu ông mặt trời. Tùng tùng
tùng tiếng trống reo vui, từng gương mặt nhìn nhau háo hức. Lung linh
mắt, xôn xao nụ cười, mau tới trường mừng năm học mới. Tùng tùng
tùng tiếng trống hân hoan, khuyên em học tập chăm ngoan nhé. Tùng tùng
tùng tiếng trống ca vang: Mùa thu sang là mùa khai trường.

Tìm hiểu bài hát

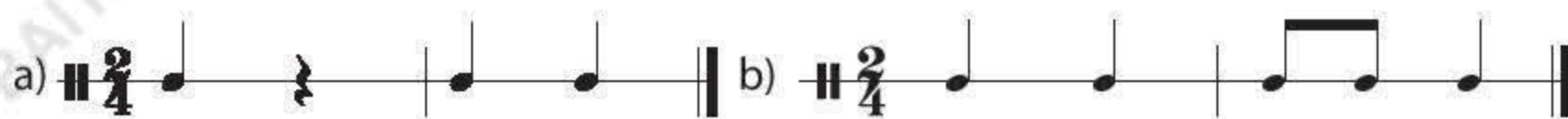
Mùa khai trường được nhạc sĩ Phan Việt Phương sáng tác năm 2014. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, đoạn 1 từ "*Mùa thu sang...*" đến "...ông mặt trời", đoạn 2 từ "*Tùng tùng tùng...*" đến hết bài. Với giai điệu vui tươi, hồn nhiên, bài hát thể hiện niềm hân hoan của các em học sinh khi bước vào năm học mới.

- Nghe và nêu cảm nhận của em về bài hát
- Hát bài *Mùa khai trường* với tính chất vui tươi, hồn nhiên
- Em cần làm gì cho trường, lớp của em?

Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 1

1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Mùa khai trường* theo mẫu dưới đây:

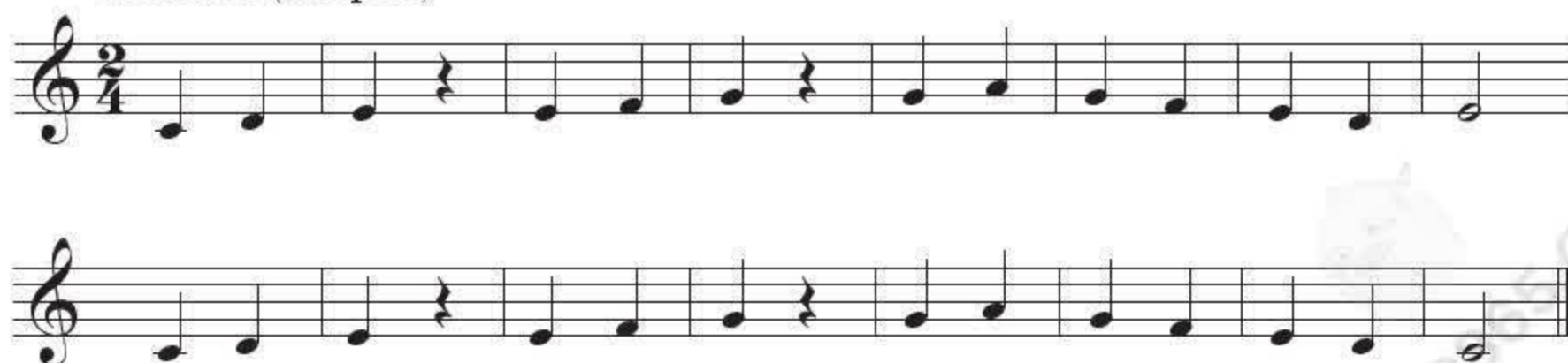
Mùa thu sang là mùa khai trường, từng bước...

- Sử dụng mẫu tiết tấu a để đệm cho đoạn 2 của bài hát với các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

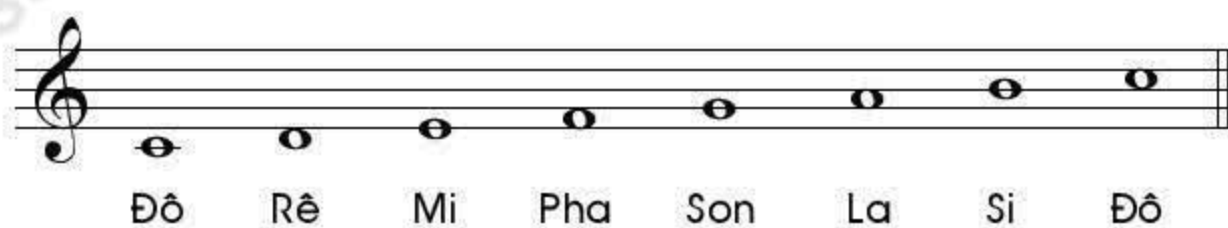
Bài đọc nhạc số 1

Moderato (vừa phải)

1. Tìm hiểu và nhận xét *Bài đọc nhạc số 1*

2. Đọc gam Đô trưởng

3. Đọc quãng 2 dựa theo gam Đô trưởng (đi lên và đi xuống)

4. Luyện tập âm hình tiết tấu

5. Đọc *Bài đọc nhạc số 1* với tốc độ vừa phải

Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

Âm thanh trong âm nhạc có bốn thuộc tính sau:

- **Cao độ**: độ cao, thấp của âm thanh.
- **Trường độ**: độ dài, ngắn của âm thanh. Để biểu thị trường độ, người ta dùng các kí hiệu nốt tròn (●), trắng (◻), đen (◼), móc đơn (◻),...
- **Cường độ**: độ mạnh, nhẹ hoặc to, nhỏ của âm thanh. Người ta dùng các kí hiệu để biểu thị cường độ như: *f* (forté) là mạnh, *p* (piano) là nhẹ,...
- **Âm sắc**: màu sắc của âm thanh, chỉ sự khác nhau về tính chất âm thanh của các nhạc cụ, giọng hát,... Người ta thường dùng các từ để chỉ âm sắc như: trong/trong trẻo, đục/đùng đục, ngọt/ngọt ngào, ấm/ấm áp, sắc, đành, chói,...

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

Nhạc sĩ **LƯU HỮU PHƯỚC**

(1921 – 1989)

Ảnh do gia đình
nhạc sĩ cung cấp

Lưu Hữu Phước là một trong những nhạc sĩ thuộc thế hệ đầu tiên của nền âm nhạc Việt Nam hiện đại. Ông nổi tiếng với những bài hát tràn đầy khí thế cách mạng. Ca khúc của ông không chỉ có giá trị nghệ thuật cao mà còn gắn với

những sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước.

Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước quê ở quận Ô Môn, thành phố Cần Thơ. Ông là tác giả của nhiều bài hát hành khúc, tiêu biểu như: *Bạch Đằng giang, Lên đảng, Tiếng gọi thanh niên, Giải phóng miền Nam, Tiến về Sài Gòn,...* Ông sáng tác những

bài chính ca xuất sắc như: *Hồn tử sĩ, Ca ngợi Hồ Chủ tịch,...* Các bài hát cho lứa tuổi thiếu nhi của ông như: *Múa vui, Reo vang bình minh, Thiếu nhi thế giới liên hoan,...* được phổ biến rộng rãi và được nhiều thế hệ học sinh yêu thích.

Ngoài thành công trong lĩnh vực sáng tác, nhạc sĩ Lưu Hữu Phước còn đóng góp cho các hoạt động xã hội, cho sự nghiệp giáo dục âm nhạc của nước nhà. Ông là một trong những thành viên thành lập Viện nghiên cứu Âm nhạc Việt Nam.

Nhạc sĩ Lưu Hữu Phước đã được Nhà nước truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật năm 1996.

- Hãy nêu những nét chính về lĩnh vực sáng tác và đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước

2. Nghe nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Lên đảng*

LÊN ĐẢNG

(Trích)

Nhạc: Lưu Hữu Phước

Lời: Huỳnh Văn Tiêng, Lưu Hữu Phước

Nhịp đi

Nào anh em ta cùng nhau xông pha lên đảng. kiếm nguồn tươi sáng. Ta

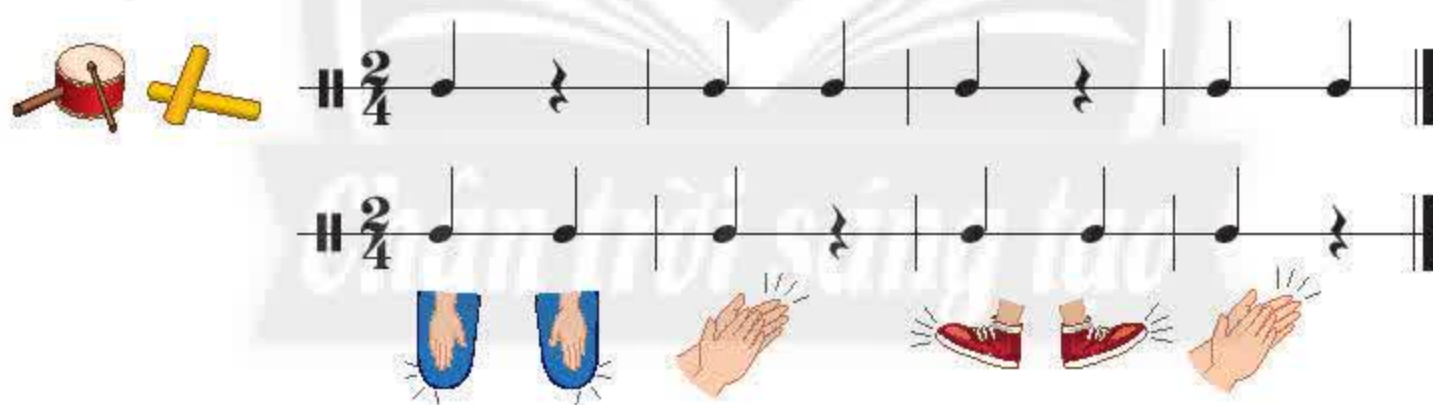
- Nêu cảm nhận của em về bài hát *Lên đàng*

Lên đàng được nhạc sĩ Lưu Hữu Phước sáng tác năm 1944. Bài hát thuộc thể loại hành khúc, giai điệu mạnh mẽ, là lời kêu gọi, cổ vũ nhân dân xuống đường tham gia vào sự nghiệp giải phóng dân tộc. Bài hát *Lên đàng* có sức lan toả rộng rãi trong những ngày Cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta. Ngày nay, trong hoà bình, bài hát *Lên đàng* vẫn được phổ biến rộng rãi, là lời thúc giục thế hệ trẻ hăng say lao động và học tập để trở thành những người chủ tương lai của đất nước.

- Vì sao bài hát *Lên đàng* có sức lan toả rộng rãi trong những ngày Cách mạng tháng Tám và kháng chiến chống xâm lược của nhân dân ta?

GỐC ÂM NHẠC

1. Em hãy cùng bạn hát kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$ cho bài hát *Mùa khai trường*.
2. Thực hiện gõ tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

3. Đọc và chép lại giai điệu dưới đây:

Moderato (vừa phải)

4. Em hãy sưu tầm thêm một số bài hát khác của nhạc sĩ Lưu Hữu Phước để chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Vui bước đến trường*, em được bồi dưỡng đức tính chăm chỉ, tự tin và thêm yêu mến, gắn bó với mái trường.

CHỦ ĐỀ 2

BÀI CA HOÀ BÌNH

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất hành khúc của bài *Tiếng chuông và ngọn cờ*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Tiếng chuông và ngọn cờ*; thực hiện được các nốt Si, La trên sáo recorder hoặc các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son, trên kèn phím
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 2*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Văn Cao
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận và bộc lộ cảm xúc với bài hát *Tiến về Hà Nội*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Nghe và vận động (vỗ tay, lắc lư, gõ đệm,...) theo nhạc bài *Tiếng chuông và ngọn cờ* – nhạc và lời: Phạm Tuyên
- Nội dung bài hát nói về chủ đề gì? Kể tên một bài hát có cùng chủ đề

HÁT

TIẾNG CHUÔNG VÀ NGỌN CỜ

Nhịp đi

Nhạc và lời: Phạm Tuyên

Trái đất thân yêu lòng chúng em xiết bao tự hào.
Thế giới quanh em bừng sáng lên mỗi sớm bình minh.

Một quả cầu đẹp tươi lung linh giữa trời sao. Trái đất chính
Bàn tay em điểm tô cho trái đất đẹp xinh. Thế giới muốn

là nhà bao gần bó thiết tha. Và bạn nhỏ gần
hoà bình và chán ghét chiến tranh. Cùng hoà chung tiếng

xa đầy chính gla dĩnh của ta. Boong bính boong hời chuông
hát chúng em có chung niềm tin.

ngân vang khắp nơi. Trong khúc ca đầy tình yêu thương sáng
ngời. Boong bính boong cờ bay giữa tiếng chuông ngân. Hãy phát cao

1. lên lá cờ hoà bình. 2. cờ của ta.

Tìm hiểu bài hát

Tiếng chuông và ngọn cờ được nhạc sĩ Phạm Tuyên sáng tác năm 1985 để hưởng ứng phong trào quốc tế thiếu nhi *Ngọn cờ hoà bình*. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, nói lên ước vọng của tuổi thơ mong muốn cuộc sống hoà bình, hữu nghị, đoàn kết giữa các dân tộc trên toàn thế giới.

- Qua phân nghe và tìm hiểu bài hát *Tiếng chuông và ngọn cờ*, em hãy chỉ ra đoạn 1 và 2 của bài.
- Hát bài *Tiếng chuông và ngọn cờ* với tính chất nhịp đi của thể loại hành khúc; thể hiện sự khoẻ khoắn ở đoạn 1, trong sáng, tự hào ở đoạn 2.
- Em cần làm gì để thể hiện tinh thần đoàn kết, yêu chuộng hoà bình?

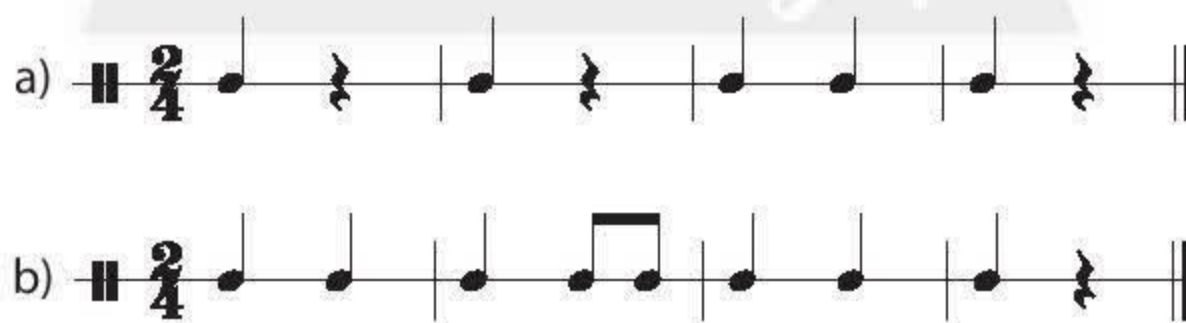
1. Tìm hiểu kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái

Đô Ré Mi Pha Son La Si Đô

Hệ thống 2: **C D E F G A H (C)**

NHẠC CỤ

1. Nhân xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Tiếng chuông và ngọn cờ* theo mẫu dưới đây:

Trái đất thân yêu lòng chúng em biết bao tự hào...

- Có thể sử dụng mẫu tiết tấu b để đệm cho đoạn 2 của bài hát với các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể

II. Sáo recorder: Luyện tập thổi các nốt Si, La

1. Cách bấm 2 nốt Si, La

Nốt Si: Bấm lỗ 0 và lỗ 1.
Ngón cái của tay phải giữ thẳng bằng

Nốt La: Bấm lỗ 0, lỗ 1 và lỗ 2

2. Luyện tập

Bài thực hành số 1

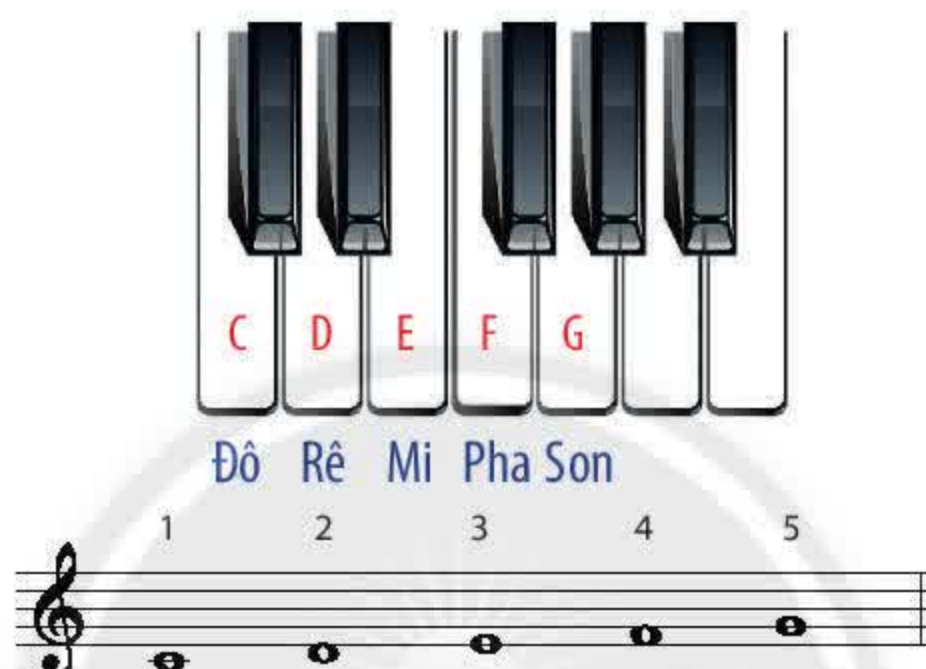
Moderato (vừa phải)

III. Kèn phím: Luyện tập các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son

1. Vị trí các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son trên kèn phím

- Quan sát và nhận biết vị trí các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son

2. Luyện tập

Bài thực hành số 1

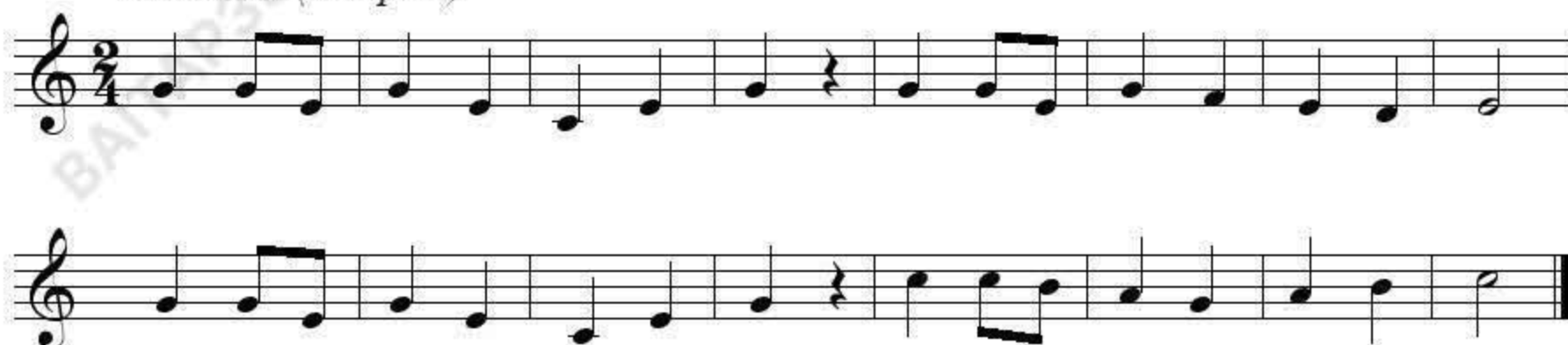
Moderato (vừa phải)

Bài đọc nhạc số 2

Moderato (vừa phải)

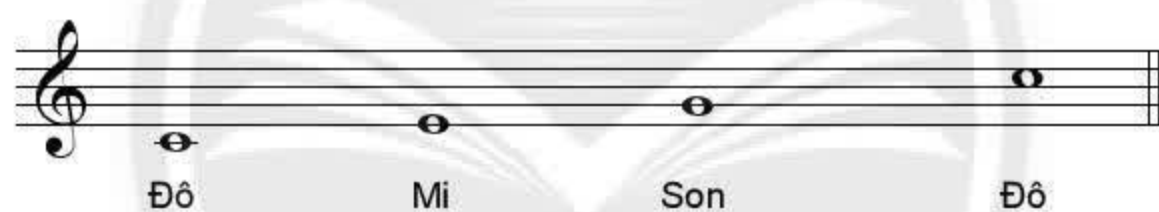
1. Tìm hiểu và nhận xét Bài đọc nhạc số 2

2. Đọc gam Đô trưởng và quãng 2 (theo trang 9)

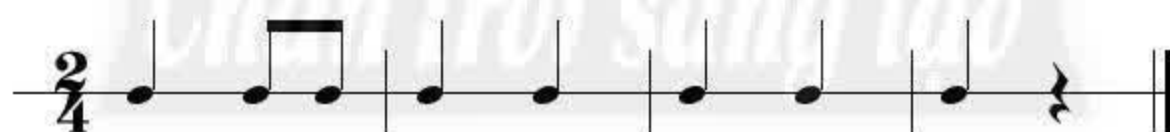
3. Đọc quãng 3 dựa theo gam Đô trưởng (đi lên và đi xuống)

4. Đọc các âm ổn định của gam Đô trưởng

5. Luyện tập âm hình tiết tấu

6. Đọc Bài đọc nhạc số 2 với tốc độ vừa phải

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Văn Cao

Nhạc sĩ **VĂN CAO** (1923 – 1995)

Ảnh do gia đình
nhạc sĩ cung cấp

Văn Cao là một trong những nhạc sĩ thuộc thế hệ “cánh chim đầu đàn”, có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam hiện đại. Sáng tác của ông nổi

bật trong lĩnh vực ca khúc với nhiều bài có giá trị cao về nội dung và nghệ thuật.

Ca khúc của nhạc sĩ Văn Cao phong phú với nhiều thể loại: trữ tình, hành khúc, chính ca,... Tiêu biểu cho các bài trữ tình là *Thiên Thai*, *Suối mơ*, *Làng tôi*, *Mùa xuân đầu tiên*,...; cho các bài

hành khúc là *Tiến quân ca*, *Chiến sĩ Việt Nam*, *Tiến về Hà Nội*,...

Nhiều ca khúc của ông có ý nghĩa lịch sử to lớn. Bài hát *Tiến quân ca* được sáng tác trong thời kì tổng khởi nghĩa của Cách mạng tháng Tám và đã vinh dự được chọn làm Quốc ca Việt Nam. Những sáng tác của Văn Cao luôn mang tính nhân văn sâu sắc, thấm đượm tình yêu cuộc sống và thể hiện khát vọng hoà bình, độc lập, tự do của dân tộc.

Với những công lao đối với đất nước và nền âm nhạc Việt Nam, năm 1996 ông được Nhà nước truy tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật.

- Hãy nêu những nét chính về sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Văn Cao

2. Nghe nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Tiến về Hà Nội*

TIẾN VỀ HÀ NỘI (Trích)

Nhịp đi

Nhạc và lời: Văn Cao

đi nghe vui lúc quân thù đầu hàng, cờ ngày nào tung bay trên phố...

Nhạc sĩ Văn Cao sáng tác bài hát *Tiến về Hà Nội* vào mùa xuân năm 1949, khi đó ông đã dự cảm về ngày vui giải phóng Thủ đô. Âm điệu hào hùng, khoẻ khoắn theo nhịp hành khúc của bài hát như vẽ lên bức tranh toàn cảnh Thủ đô Hà Nội tưng bừng, náo nức chào đón đoàn quân chiến thắng trở về.

- Nêu cảm nhận của em về bài hát *Tiến về Hà Nội*

GỐC ÂM NHẠC

1. Em hãy cùng với bạn sáng tạo mẫu tiết tấu để gõ đệm cho bài *Tiếng chuông và ngọn cờ*.
2. Đọc tiết tấu và thể hiện giai điệu dưới đây bằng sáo recorder.

3. Đọc và chép lại giai điệu dưới đây:

Moderato (vừa phải)

4. Em hãy sưu tầm một số bài hát của nhạc sĩ Văn Cao để nghe hoặc chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Bài ca hoà bình* giúp em hình thành phẩm chất yêu nước, nhân ái và tinh thần trách nhiệm.

BIẾT ƠN THẦY CÔ

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất nhẹ nhàng, trong sáng của bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em*; thực hiện được các nốt Son, La, Si trên sáo recorder hoặc các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son trên kèn phím
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 3*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được nhịp $\frac{4}{4}$ và vận dụng vào thực hành
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Antonio Vivaldi
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn *Concerto số 3 Mùa thu*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Nghe trích đoạn ba bài hát sau và cho biết bài nào ca ngợi nghề dạy học: *Mùa khai trường* – Phan Việt Phương, *Ước mơ xanh* – Lê Giang; *Ước mơ hồng* – Phạm Trọng Cầu

HÁT

NIỀM TIN THẮP SÁNG TRONG TIM EM

Vừa phải, tình cảm

Nhạc và lời: Bùi Anh Tôn

Dòng sông kla khi có đôi bờ, sông chảy về nơi biển
(Biển xanh bao năm vẫn) âm thầm, dâng đời làm nên hạt

lớn. Vườn cây sum suê trái trên cành, cũng nhờ người chăm tháng
muối. Giọt mưa rơi trên đất khô hạn, đem lại màu xanh cánh...

ngày. Biển xanh bao năm vẫn... Trắng bao cánh

cò, lúa thơm ngọt ngào đưa hương. Lời thiết tha tiếng

cô thầy, thấm bao tình yêu quê hương. Thấy cô cho em những

ước mơ, trên đường đời em còn nhớ. Thấy cô cho em những

yêu thương, cho nụ cười vui mái trường. (Dòng sông kla khi có)

...trường. Thấy cô thắp sáng niềm tin, em tạc ghi trong tim mình.

Tìm hiểu bài hát

Ca khúc *Niềm tin thắp sáng trong tim em* của nhạc sĩ Bùi Anh Tôn có giai điệu nhẹ nhàng, trong sáng, tha thiết; thể hiện tình cảm yêu mến, lòng biết ơn của học sinh đối với thầy, cô giáo. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, đoạn 1 từ đầu đến "...màu xanh cánh đồng", đoạn 2 từ "trắng bao cánh cò..." đến "...cười vui mái trường", cuối cùng là câu hát kết bài từ "thầy cô..." đến "...trong tim mình".

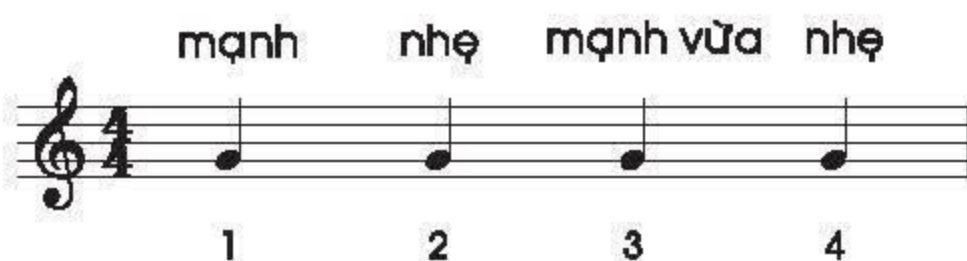
- Nghe bài hát và nêu cảm nhận của em
- Hát bài *Niềm tin thắp sáng trong tim em* với tính chất tha thiết
- Em cần làm gì để tỏ lòng kính trọng và biết ơn thầy, cô giáo?

Nhịp $\frac{4}{4}$

1. Tìm hiểu nhịp $\frac{4}{4}$

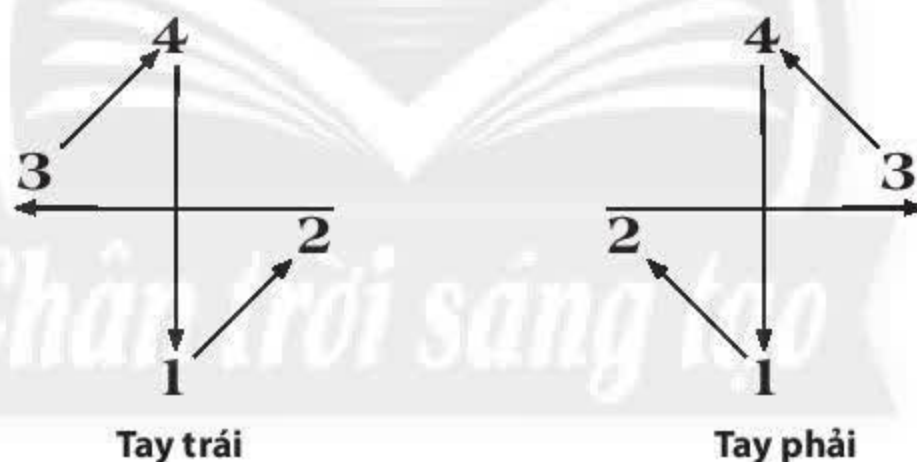
- Nhịp $\frac{4}{4}$ có bốn phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị bằng một nốt đen; phách 1: mạnh, phách 2: nhẹ, phách 3: mạnh vừa, phách 4: nhẹ

- Nhịp $\frac{4}{4}$ còn kí hiệu là **C**

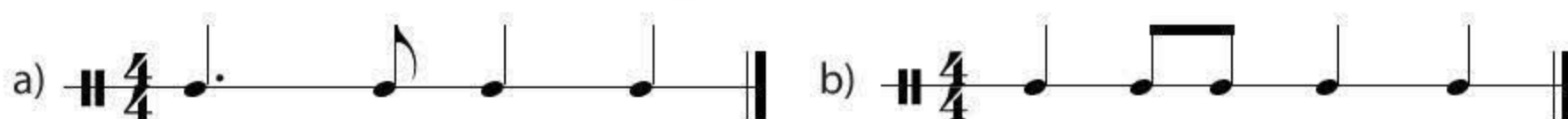

2. Thực hành đánh nhịp $\frac{4}{4}$ theo sơ đồ

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 3

1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ để đệm cho bài hát *Niềm tin thấp sáng trong tim em* theo mẫu dưới đây:

Dòng sông kia khi có đôi bờ, sông chảy về nơi biển...

- Có thể sử dụng tiết tấu b để đệm cho đoạn 2 của bài hát với nhạc cụ gõ

II. Sáo recorder: Luyện tập thổi nốt Son cùng hai nốt Si, La

1. Cách bấm nốt Son

Nốt Son: Bấm lỗ 0, lỗ 1, lỗ 2 và lỗ 3

2. Luyện tập

a)

b)

Bài thực hành số 2

MARY CÓ MỘT CON CỪU NHỎ

(Trích *Mary had a little lamb*)

Moderato (vừa phải)

Nhạc Hoa Kỳ

III. Kèn phím: Luyện tập củng cố các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son

1. Thực hiện lại Bài thực hành số 1

2. Luyện tập

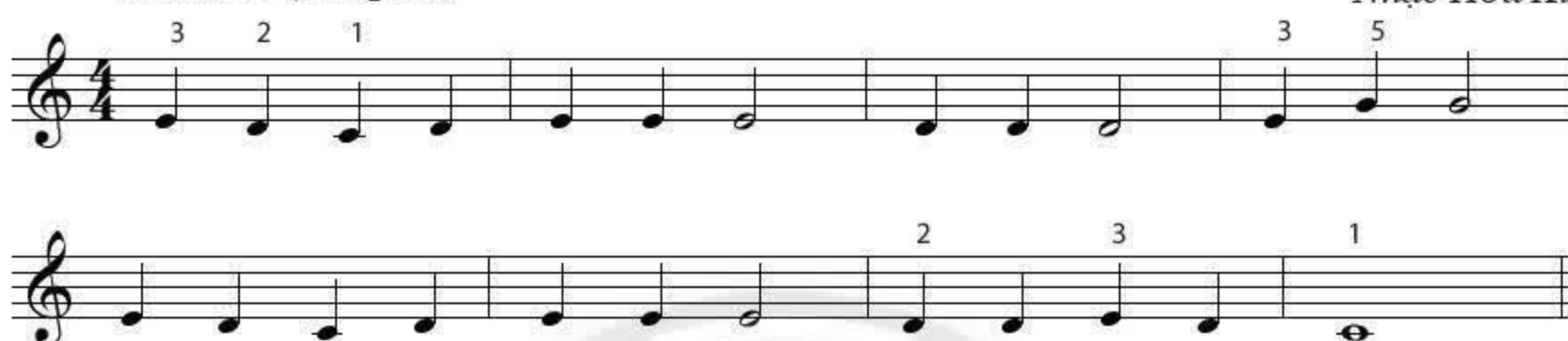
Bài thực hành số 2

MARY CÓ MỘT CON CỪU NHỎ

(Mary had a little lamb)

Moderato (vừa phải)

Nhạc Hoa Kỳ

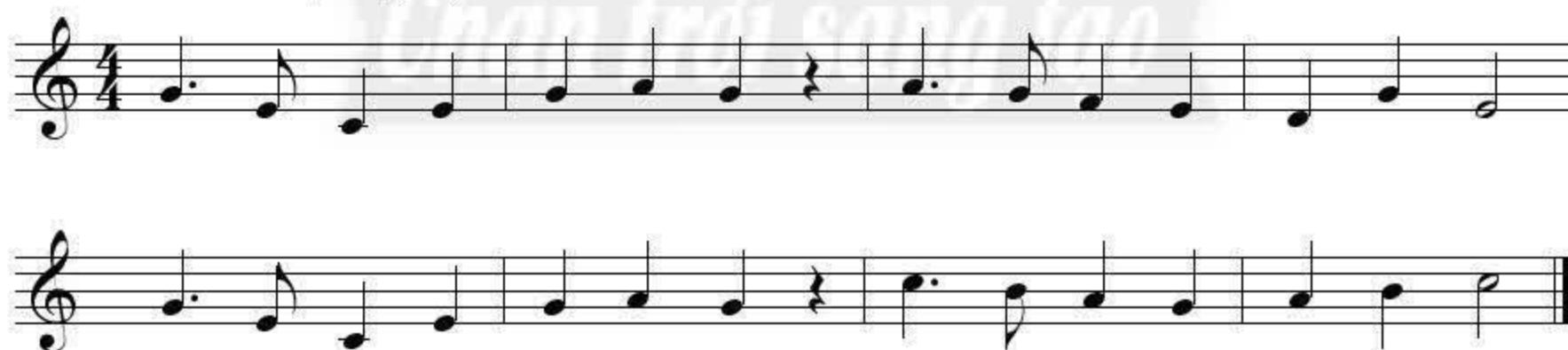

- Sáng tạo và thể hiện một nét nhạc bằng recorder hoặc kèn phím với các nốt đã học

Bài đọc nhạc số 3

Moderato (vừa phải)

1. Tìm hiểu và nhận xét Bài đọc nhạc số 3
2. Đọc gam Đô trưởng, quãng 2, quãng 3 và các âm ổn định theo mẫu của các bài đã học
3. Luyện tập âm hình tiết tấu

4. Đọc Bài đọc nhạc số 3 với tốc độ vừa phải

1. Tìm hiểu về nhạc sĩ Antonio Vivaldi

Nhạc sĩ **ANTONIO VIVALDI**

(1678 – 1741)

Antonio Vivaldi là nhà soạn nhạc người Ý, nghệ sĩ vĩ cầm xuất sắc ở thế kỷ XVII – nửa đầu XVIII. Sáng tác của ông có sức ảnh

hưởng rộng khắp châu Âu.

Ông sáng tác nhiều thể loại cho đàn violon, cho các nhạc cụ khác và nhiều bản hợp xướng nhà thờ. Đặc biệt nổi bật trong sự nghiệp của Vivaldi là hơn 500 concerto, trong đó có hơn 300 bản viết cho nhạc cụ dây, nhiều bản thể hiện những kỹ thuật điêu luyện của nghệ

thuật diễn tấu đàn violon. Vivaldi còn là thầy giáo, có công trong lĩnh vực giảng dạy violon của nước Ý, ông sáng tác nhiều bản violon dành cho sinh viên luyện tập, phát triển kỹ thuật.

Âm nhạc của ông trong sáng, tinh tế, giàu cảm xúc, tràn đầy tình yêu cuộc sống. Nhiều tác phẩm viết về chủ đề thiên nhiên như: *Bão tố trên biển cả (The Sea Storm)*, *Đêm (The Night)*, *Thôn dã (Pastorale)*,... Tổ khúc concerto *Bốn mùa (Four Seasons)* cho violon và dàn nhạc dây là một tác phẩm xuất sắc của ông.

- Hãy nêu những nét chính trong sự nghiệp sáng tác của nhạc sĩ Antonio Vivaldi

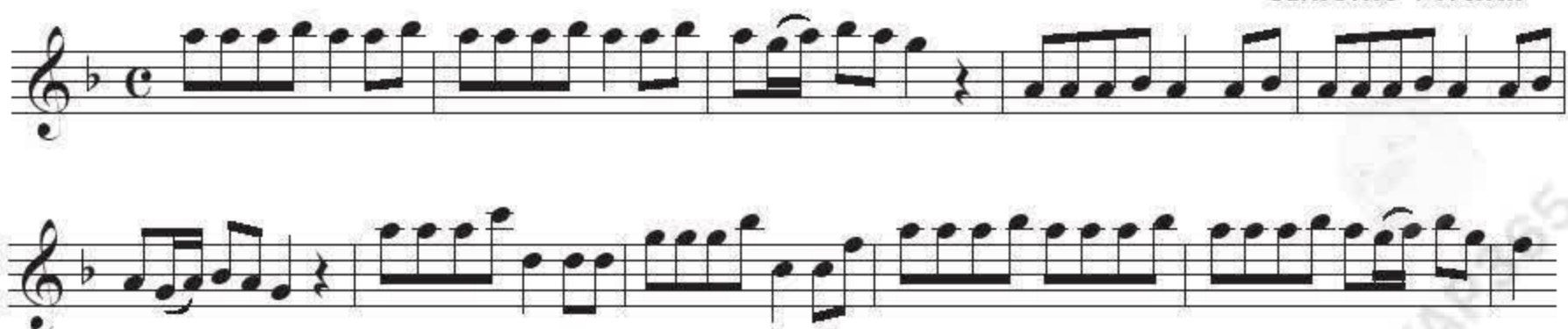
2. Nghe nhạc

- Nghe, vận động theo trích đoạn *Concerto số 3 Mùa thu (Autumn)* trong concerto *Bốn mùa (Four Seasons)*

Concerto số 3 MÙA THU

(Trích)

Antonio Vivaldi

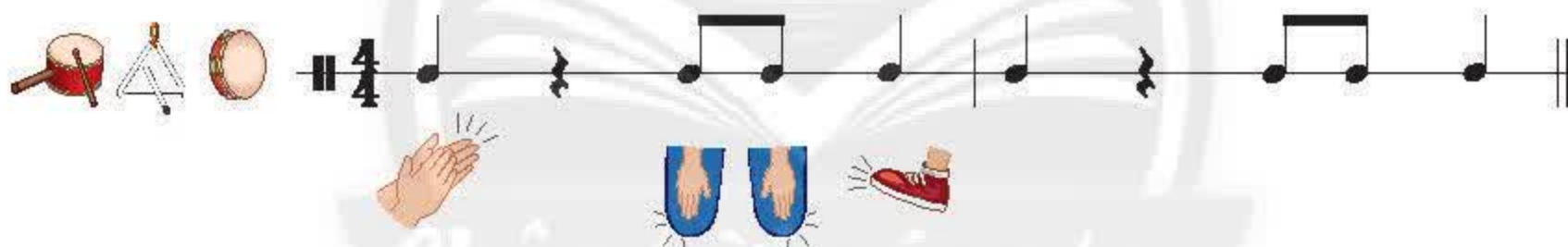
Bốn mùa là tổ khúc concerto nổi tiếng của nhạc sĩ Antonio Vivaldi, gồm bốn bản concerto cho violon hoà tấu cùng dàn nhạc dây, mỗi bản tương ứng với một mùa trong năm: xuân, hạ, thu, đông. Với giai điệu đẹp, thể hiện những cảm xúc tinh tế về thiên nhiên, tổ khúc *Bốn mùa* của Vivaldi là một trong những tác phẩm được yêu thích nhất của âm nhạc thế kỉ XVII – nửa đầu XVIII ở châu Âu.

- Nêu cảm nhận hoặc tưởng tượng của em sau khi được nghe tác phẩm

GỐC ÂM NHẠC

1. Em hãy cùng với bạn sáng tạo mẫu tiết tấu để gõ đệm cho bài *Niềm tin thấp sáng trong tim em*.

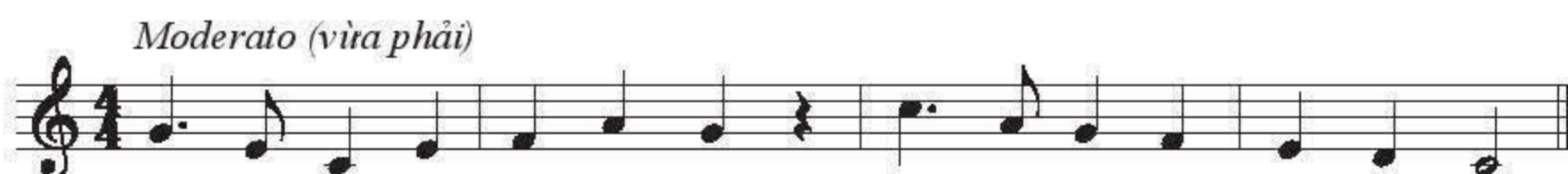
2. Thực hiện mẫu tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

3. Đọc tiết tấu và thể hiện giai điệu dưới đây bằng kèn phím:

4. Đọc giai điệu dưới đây kết hợp với đánh nhịp $\frac{4}{4}$.

5. Em hãy sưu tầm một số tác phẩm khác của nhạc sĩ Antonio Vivaldi để nghe hoặc chia sẻ với bạn.

6. Thực hành làm nhạc cụ: lục lạc

a) Chuẩn bị dụng cụ:

lõi giấy cuộn

cây kéo

sợi chỉ (30 cm)

vài quả chuông
nhỏ (lục lạc)

băng keo
(băng dính)

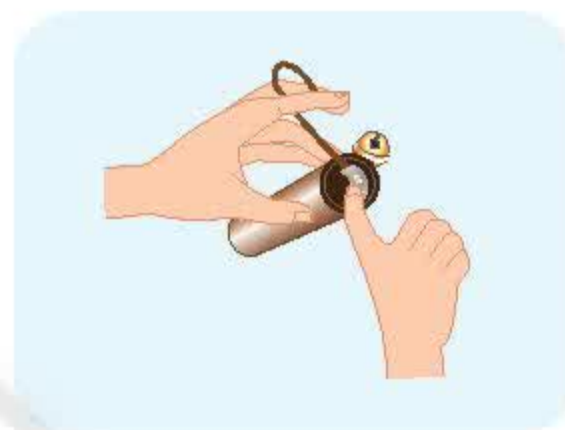
b) Các bước tiến hành:

Bước 1: Dùng kéo khoét một
lỗ nhỏ ở đầu ống giấy

Bước 2: Buộc một đầu sợi chỉ với
quả chuông nhỏ và luồn đầu
còn lại vào lỗ ở đầu ống giấy

Bước 3: Dùng băng keo dán chặt
sợi chỉ ở bên trong ống giấy và
cắt phần chỉ thừa

Bước 4: Tương tự thực hiện như
ba bước trên với các quả chuông
còn lại

c) Trình bày sản phẩm:

- Cách sử dụng: dùng tay lắc lục lạc để tạo ra âm thanh.
- Sử dụng lục lạc vừa làm để gõ đệm cho bài hát *Niềm tin thấp sáng trong tim em*.

Học chủ đề *Biết ơn thầy cô*, em ghi nhớ công lao và thêm kính yêu thầy, cô giáo.

KHÚC HÁT QUÊ HƯƠNG

YÊU CẦU
CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca của bài *Đi cắt lúa* và thể hiện sự vui tươi, phấn khởi
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu, sáo recorder hoặc kèn phím để đệm cho bài *Đi cắt lúa*
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 4*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được cung và nửa cung
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đặc điểm và phân biệt âm sắc của đàn bầu, đàn nhị
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về tác phẩm *Cung đàn đất nước* qua tiếng đàn bầu

**NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ**

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Đi cắt lúa*
- Nêu tên một số bài dân ca mà em biết

HÁT

ĐI CẮT LÚA

Dân ca Hrê (Tây Nguyên)
Sưu tầm: Lê Toàn Hùng
Đặt lời mới: Lê Minh Châu

Vừa phải

Đàn em vui hát ca hoà với tiếng chèo vang lừng,
đón lúa mới về ấm no khắp buôn làng mình (ê).
Từng đàn em vui hát ca mừng lúa ngát hương ê ê,
đón lúa mới về sướng vui khắp buôn làng mình (ê).

Qua phần nghe và tìm hiểu bài *Đi cắt lúa*, em hãy cho biết:

- + Nội dung của bài hát nói về điều gì?
- + Tây Nguyên có nhạc cụ gì nổi tiếng?

Tìm hiểu bài hát

Vùng đất Tây Nguyên là nơi sinh sống của nhiều dân tộc ít người như: Ba-na, Hrê, Gia-rai, Ê-đê, Xơ-đăng, Cơ-ho,... Tây Nguyên nổi tiếng với văn hoá cồng chiêng độc đáo, với những điệu múa có tiết tấu sôi động và những bài dân ca đặc sắc.

Đi cắt lúa là một bài dân ca của người Hrê. Bài hát gồm một đoạn nhạc, giai điệu vui tươi, lạc quan, trong sáng, nói lên niềm vui khi đi cắt lúa, sự phấn khởi mừng mùa màng bội thu.

- Hát bài *Đi cắt lúa* với tốc độ vừa phải, thể hiện sự phấn khởi
- Hát kết hợp vận động theo nhạc với phong cách nhảy múa của vùng Tây Nguyên
- Nêu cảm xúc của em về việc học hát dân ca. Em cần làm gì để gìn giữ các bài dân ca Việt Nam?
- Gõ đệm theo hình tiết tấu dưới đây và sáng tạo mẫu vận động cơ thể cho bài hát *Đi cắt lúa*.

I. Sáo recorder: Luyện tập thổi nốt Đô cùng các nốt Si, Son và đệm cho bài hát

1. Cách bấm nốt Đô

Nốt Đô: Bấm lỗ 0 và lỗ 2

2. Luyện tập

Bài thực hành số 3

Đàn em vui hát ca hoà với tiếng chiêng vang lừng.

đón lúa mới về ấm no khắp buôn làng mình (ê)...

II. Kèn phím: Thực hành đệm cho bài hát

1. Tìm hiểu bản nhạc và đọc tên nốt theo tiết tấu của phần đệm cho kèn phím trong Bài thực hành số 3

2. Luyện tập

Bài thực hành số 3

Đàn em vui hát ca hoà với tiếng chiêng vang lừng.

đón lúa mới về ấm no khắp buôn làng mình (ê)...

Giới thiệu một số nhạc cụ truyền thống Việt Nam

1. Tìm hiểu nhạc cụ

- Quan sát hình ảnh và kể tên các nhạc cụ có trong hình mà em biết

Biểu diễn nhạc cụ truyền thống

- Giới thiệu đàn bầu và đàn nhị

Đàn bầu

Đàn bầu còn gọi là độc huyền cầm, là nhạc cụ độc đáo, mang đậm bản sắc dân tộc Việt Nam. Đàn chỉ có một dây, người chơi dùng que để gảy vào dây, một đầu đàn có vò tre dài uốn cong, xuyên ngang qua vỏ quả bầu khô.

Tuy chỉ có một dây nhưng âm thanh của đàn bầu rất đặc sắc: thánh thót, thiết tha, trầm tư, ngọt ngào,... Tiếng đàn bầu da diết, sâu lắng dường như chứa đựng những thăng trầm của lịch sử, như tiếng nói chân tình, đậm thắm của người Việt Nam.

Đàn nhị

Đàn nhị được làm bằng gỗ, là một trong những nhạc cụ cổ truyền được du nhập vào Việt Nam từ xa xưa. Miền Nam gọi đàn nhị là đàn cò. Đàn nhị có hai dây, có cung vĩ đặt giữa hai dây; người chơi dùng tay phải kéo cung vĩ, tay trái bấm trên dây đàn.

Âm thanh của đàn nhị trong sáng, ngân nga, réo rắt, có khả năng diễn tả nhiều cung bậc tình cảm của con người: sâu lắng, buồn thảm, trữ tình, vui tươi,...

- Nêu đặc điểm của đàn bầu và đàn nhị

Đàn bầu, đàn nhị đều là các nhạc cụ dây, có thể dùng để độc tấu, hoà tấu hoặc đệm cho hát

2. Nghe nhạc

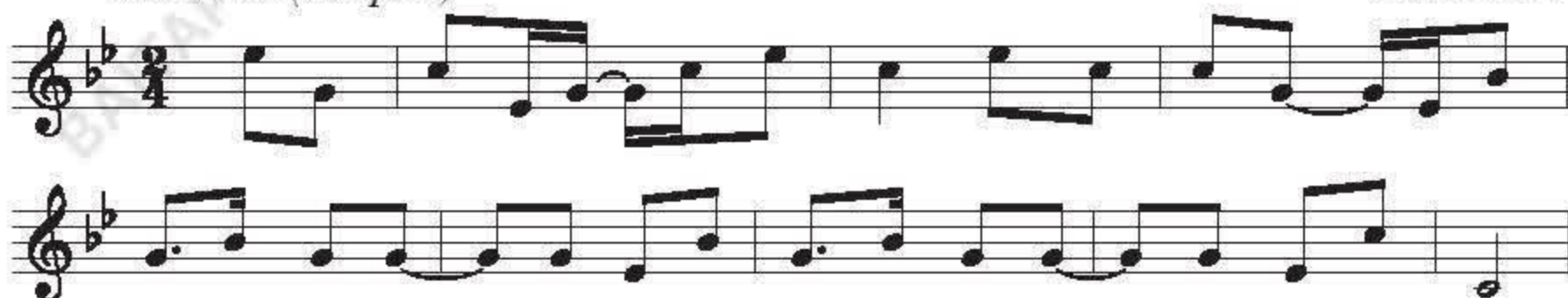
- Nghe và nêu cảm nhận về âm sắc tiếng đàn bầu trong trích đoạn *Cung đàn đất nước*

CUNG ĐÀN ĐẤT NƯỚC

Moderato (vừa phải)

(Trích)

Xuân Khải

Cung đàn đất nước được nhạc sĩ Xuân Khải soạn cho đàn bầu hoà tấu cùng dàn nhạc dân tộc. Tác phẩm gồm hai phần: phần đầu có tốc độ chậm, giai điệu mượt mà, trong sáng; phần sau có tốc độ nhanh hơn, giai điệu sôi nổi, vui tươi. Tác phẩm như một bức tranh miêu tả hình ảnh đất nước Việt Nam đầy màu sắc và tràn sức sống.

GỐC ÂM NHẠC

1. Thực hiện tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

2. Đọc tiết tấu và thể hiện giai điệu dưới đây bằng sáo recorder.

3. Đọc giai điệu dưới đây:

Moderato (vừa phải)

4. Hãy sưu tầm một tác phẩm, trích đoạn tác phẩm hoà tấu cho đàn bầu hoặc đàn nhị hoặc một nhạc cụ truyền thống khác mà em, nhóm em yêu thích.

Học chủ đề *Khúc hát quê hương*, em càng thêm trân trọng và biết gìn giữ những giá trị âm nhạc dân tộc.

BÀI CA LAO ĐỘNG

YÊU CẦU
CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca của bài *Hồ ba lí* và thể hiện sự vui tươi, phấn khởi
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Hồ ba lí*; thực hiện được các nốt Rê, Si, La, Son trên sáo recorder hoặc các nốt Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La trên kèn phím
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 5*
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được những đóng góp của nghệ nhân Hà Thị Cầu cho nghệ thuật hát Xẩm
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn *Xẩm thập ân*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Biểu diễn bài *Đi cắt lúa* dân ca Hê theo hình thức vừa hát vừa gõ đệm hoặc vận động theo phong cách Tây Nguyên
- Kể tên bài dân ca, bài hát nói về lao động

HÁT

HỒ BA LÍ

Vừa phải

Dân ca Quảng Nam

Ba lí tang tình mà nghe ta hò ba
 lí tình tang ba lí tình tang. Trèo lên trên
 rẫy khoai lang xô ba lí tang tình mà nghe ta
 hò ba lí tình tang ba lí tình tang. Xướng Chẽ
 tre mà đan sja* là hồ Xướng cho nàng phơi
 xô khoai khoan hồ khoan là hồ hò khoan.

(*) Sja: là một dụng cụ được đan bằng tre, nứa, gần giống cái nia ở miền Bắc, dùng để phơi, sấy.

Tìm hiểu bài hát

Hồ là thể loại dân ca, thường gắn với nhịp điệu lao động, để động viên cổ vũ, bày tỏ tình cảm hoặc giải trí sau những giờ làm việc mệt nhọc. Lời ca của Hồ thường sử dụng các câu thơ lục bát, được hát theo lối đối đáp xướng – xô.

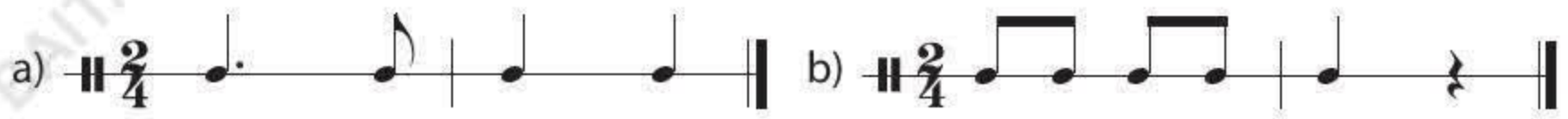
Hồ ba lí – dân ca Quảng Nam gồm một đoạn nhạc với nhiều câu hát xướng – xô luân phiên nhau. Bài hát thể hiện niềm lạc quan và tình yêu bình dị của người nông dân trong lao động.

- Nghe bài hát và nêu cảm nhận của em
- Hát bài *Hồ ba lí* với sự vui tươi, phấn khởi theo phong cách xướng – xô và kết hợp vận động
- Em cần làm gì để thể hiện tình yêu lao động (trong công việc, trong học tập,...)?

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 4

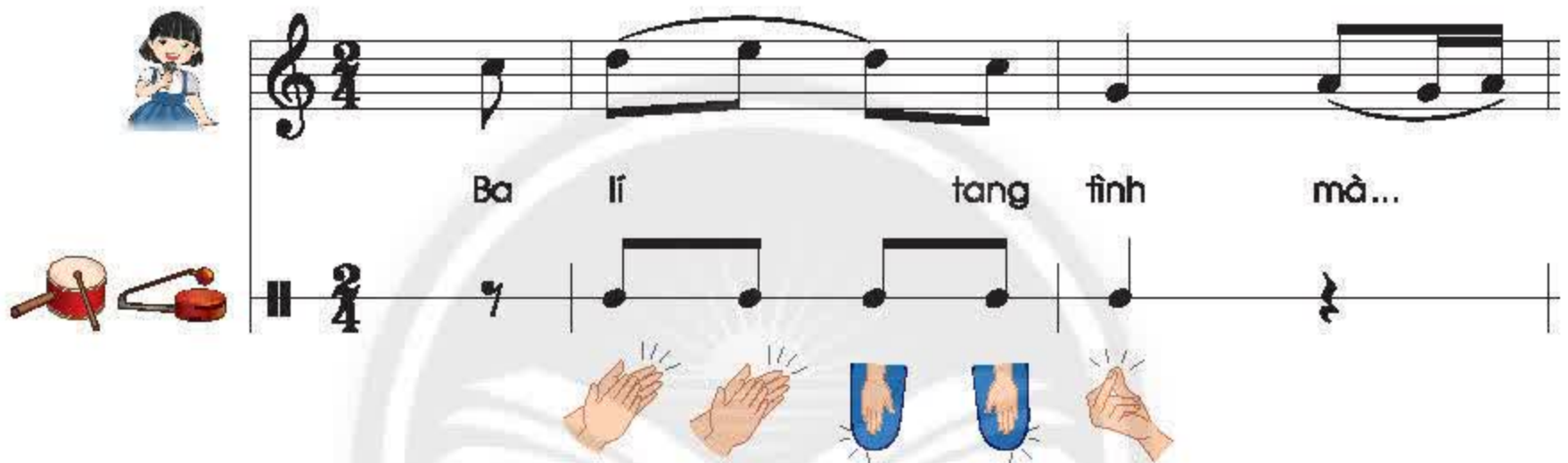
1. Nhận xét các mẫu tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm cho bài *Hồ ba lí* theo mẫu dưới đây:

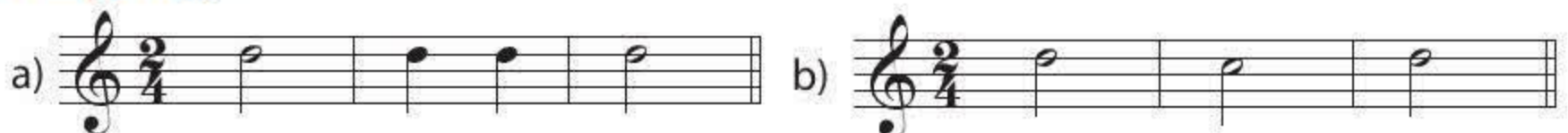
II. Sáo recorder: Luyện tập thổi nốt Rê cùng các nốt Si, La, Son

1. Cách bấm nốt Rê

Nốt Rê: Bấm lỗ 2

2. Luyện tập

Bài thực hành số 4

Moderato (vừa phải)

III. Kèn phím: Luyện tập nốt La

1. Vị trí nốt La trên kèn phím

- Quan sát và nhận biết vị trí nốt La
- Giới thiệu cách bấm nốt La

2. Luyện tập

Bài thực hành số 4

Moderato (vừa phải)

ĐỌC NHẠC

Chân trời sáng tạo

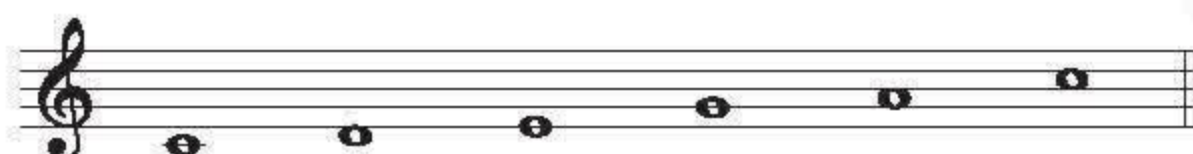
Bài đọc nhạc số 5

Andantino (thong thả)

1. Tìm hiểu và nhận xét Bài đọc nhạc số 5

2. Đọc thang âm dưới đây:

3. Luyện âm hình tiết tấu

4. Đọc Bài đọc nhạc số 5 với tốc độ thông thả

5. Có thể sử dụng tiết tấu sau để gõ đệm cho Bài đọc nhạc số 5

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC
NGHE NHẠC

1. Tìm hiểu về nghệ nhân Hà Thị Cầu

Nghệ nhân **HÀ THỊ CẦU** (1928 – 2013)

Ảnh: Vũ Đức Phương

Trong nghệ thuật hát Xẩm, bà Hà Thị Cầu là nghệ nhân xuất sắc. Bà tên thật là Hà Thị Năm, sống ở huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình, sinh ra trong gia đình có ba đời hát Xẩm tại tỉnh Nam Định.

Nghệ nhân Hà Thị Cầu là người còn lưu giữ được nhiều làn điệu cổ của thể loại hát Xẩm. Bà có thể tự đặt lời mới mang hơi thở thời đại cho các làn điệu Xẩm truyền thống; có khả năng vừa ăn trầu vừa kéo nhị, chân cặp sênh gõ phách và hát một cách thuần thục,

điều luyện, đem đến sự độc đáo cho thể loại âm nhạc dân gian này.

Cách hát của bà đậm yếu tố vang, rền, luyến láy của ca hát dân gian, tạo nên một vẻ đẹp không thể trộn lẫn mang tên Hà Thị Cầu. Cây đàn nhị đã cùng bà rong ruổi khắp các xóm chợ, làng quê. Dù cuộc đời trải qua bao nhọc nhằn, gian khó nhưng tiếng hát của bà luôn lạc quan và tràn đầy nghị lực.

Với tấm gương lao động không mệt mỏi, với những đóng góp trong việc gìn giữ vốn quý nghệ thuật dân tộc, năm 2004, bà Hà Thị Cầu đã được trao tặng danh hiệu Nghệ nhân dân gian, Huy chương Vì sự nghiệp văn nghệ dân gian Việt Nam và danh hiệu Nghệ sĩ Ưu tú.

- Hãy nêu những đóng góp của nghệ nhân Hà Thị Cầu cho nghệ thuật hát Xẩm

2. Nghe nhạc

- Nghe và nêu cảm nhận của em về trích đoạn *Xẩm thập ân* do nghệ nhân Hà Thị Cầu trình bày

XẨM THẬP ÂN

(Trích)

Người hát: Hà Thị Cầu
Kí âm: Khương Văn Cường

Nghĩa mẹ sinh thành chớ có quên. Công cha nghĩa mẹ sinh thành.
Mẹ mang con chín tháng ơ thai sinh một...

- Hãy nêu suy nghĩ của em về việc bảo vệ di sản văn hoá dân tộc

GỐC ÂM NHẠC

- Em hãy cùng với bạn sáng tạo mẫu tiết tấu để gõ đệm cho bài *Hò ba lí*.
- Thực hiện mẫu tiết tấu dưới đây bằng các nhạc cụ gõ và vận động cơ thể.

4/4

- Đọc và chép lại giai điệu dưới đây:

Andantino (thong thả)

- Em hãy sưu tầm một số bài hát Xẩm để chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Bài ca lao động*, em được rèn luyện tính chăm chỉ trong học tập và lao động; tự hào với truyền thống của cha ông và có ý thức gìn giữ âm nhạc dân tộc.

CHỦ ĐỀ 6

CÙNG VUI HOÀ CA

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu (có bè đơn giản), lời ca và tính chất tha thiết của bài *Em đi trong tươi xanh*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Em đi trong tươi xanh*; thực hiện được các nốt đã học trên sáo recorder hoặc kèn phím
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ và ghép được lời ca của *Bài đọc nhạc số 6*
- **Thường thức âm nhạc:** Nhận biết và thực hành được một số hình thức hát bè đơn giản
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn hợp xướng *Ca ngợi Tổ quốc*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Cùng hát sao cho hoà quyện nét nhạc dưới đây:

- Hãy nhận xét giai điệu của hai bè cùng vang lên

HÁT

EM ĐI TRONG TƯƠI XANH

Nhạc và lời: Vũ Thanh

Soạn bè: Trần Vĩnh Khương

Vừa phải, tha thiết

Em đi trong tươi xanh, chim hoà bình tung cánh. Mênh mông một bầu
trời, ánh cờ sao lấp lánh. Em đi trong tươi xanh, thơm hương lúa bay
quanh. Rừng vang ngân tiếng hát, trong ánh nắng bình minh. Em
đi trong tươi xanh, bao la tình non nước. Vẳng hào quang lung linh, trên
sông núi quang vinh. Bầu trời xa vẫy gọi, rộn rã niềm mơ
ước. Thênh thang đường em bước, dưới sao bay đẹp bóng cờ.

Tìm hiểu bài hát

Em đi trong tươi xanh của nhạc sĩ Vũ Thanh có lời ca trong sáng, giai điệu bay bổng, tiết tấu uyển chuyển, nhịp nhàng. Bài hát gồm hai đoạn nhạc, đoạn 1 từ "*Em đi trong tươi xanh...*" đến "*...trong ánh nắng bình minh*", đoạn 2 từ "*Em đi trong tươi xanh, bao la tình non nước...*" đến hết. Bài hát là cảm xúc của các bạn thiếu nhi về đất nước Việt Nam thống nhất, hoà bình, tươi đẹp.

- Nghe bài hát và nêu cảm nhận của em
- Hát bài *Em đi trong tươi xanh* với tốc độ vừa phải, thể hiện tính chất tha thiết, uyển chuyển, nhịp nhàng
- Nêu nội dung và ý nghĩa của bài hát

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 5

1. Nhận xét các âm hình tiết tấu dưới đây:

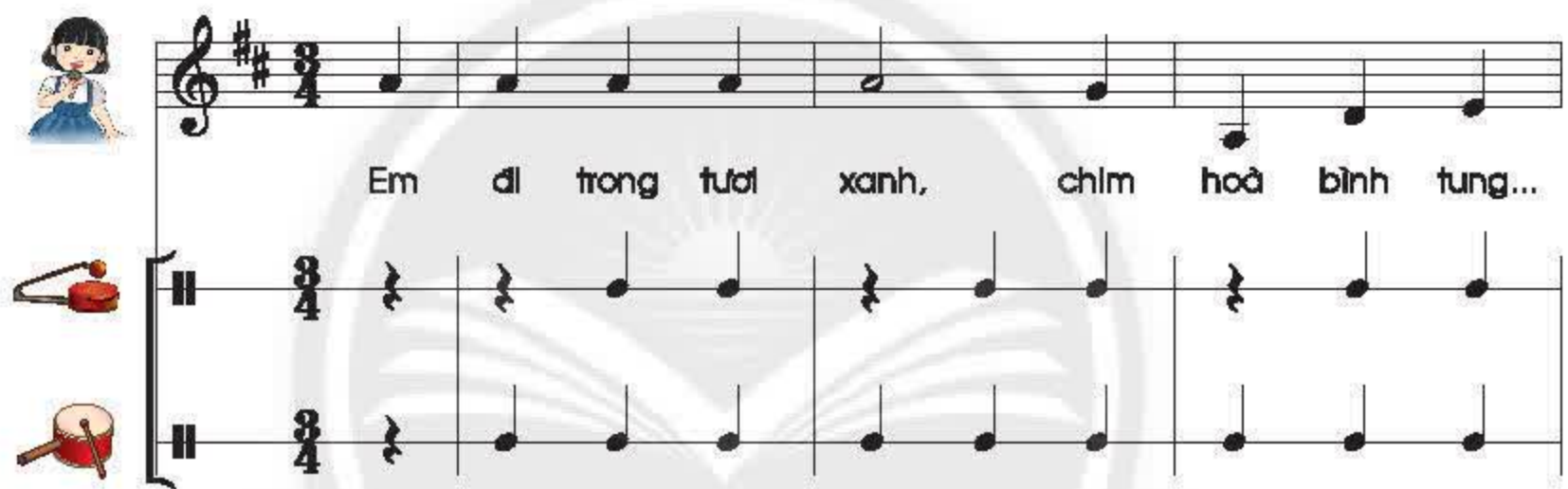

2. Luyện tập hai mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Đọc tiết tấu
- Gõ tiết tấu

3. Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ để đệm cho bài hát *Em đi trong tươi xanh* theo mẫu dưới đây:

II. Sáo recorder: Luyện tập các nốt đã học

1. Đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu và luyện tập

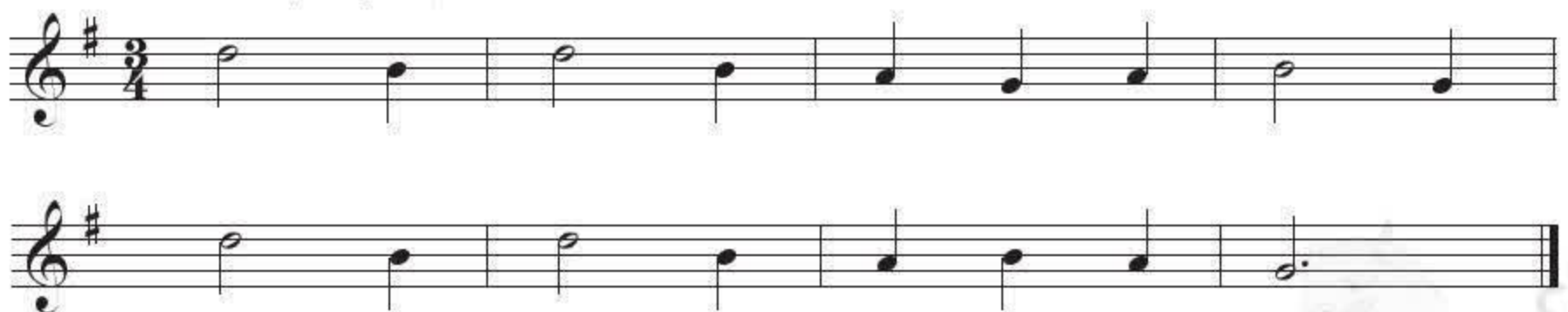
Bài thực hành số 5

CHIM CÚC CU

(Trích Cuckoo)

Moderato (vừa phải)

Dân ca Anh

2. Thể hiện *Bài thực hành số 5* với tính chất trong sáng, nhẹ nhàng

III. Kèn phím: Luyện tập các nốt đã học

1. Đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu và luyện tập

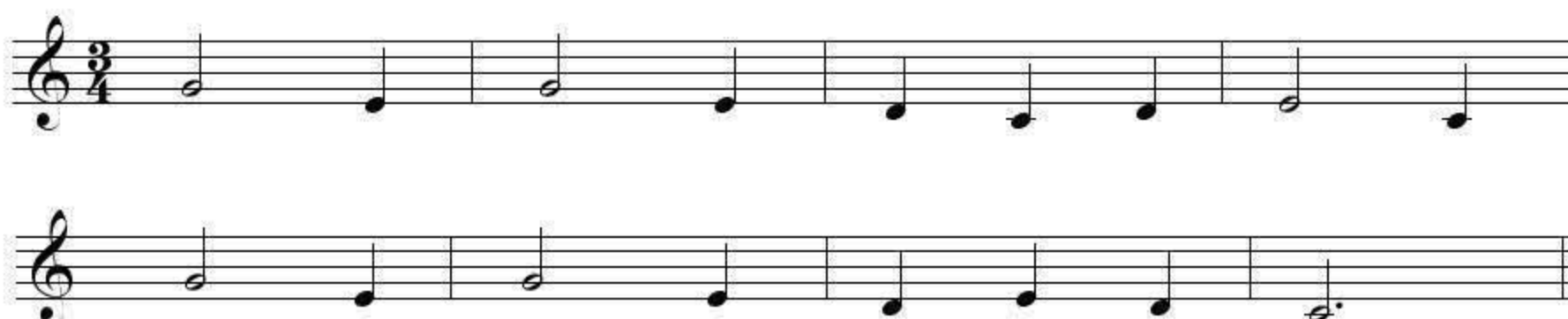
Bài thực hành số 5

CHIM CÚC CU

(Trích Cuckoo)

Moderato (vừa phải)

Dân ca Anh

2. Thể hiện Bài thực hành số 5 với tính chất trong sáng, nhẹ nhàng

ĐỌC NHẠC

Bài đọc nhạc số 6

Andantino (thong thả)

1. Tìm hiểu và nhận xét Bài đọc nhạc số 6

2. Đọc gam Đô trưởng, quãng 2, quãng 3 và các âm ổn định theo mẫu các bài học trước

3. Luyện âm hình tiết tấu

4. Đọc giai điệu bè 1, bè 2 Bài đọc nhạc số 6, sau đó ghép lời ca

Hát bè

1. Tìm hiểu hình thức hát bè

Hát bè là cách hát có từ hai bè giai điệu trở lên, do hai hay nhiều giọng hát thể hiện. Hát bè tạo nên sự hoà hợp của các loại giọng, làm âm thanh đầy đặn, nhiều màu sắc, mang lại tính nghệ thuật cao.

Có hai dạng hát bè chủ yếu là hoà âm và phức điệu, với số lượng từ 2 đến 4 bè (hoặc có thể nhiều hơn) với các cách sắp xếp phong phú:

– Bè hoà âm: hát cùng lúc, cùng tiết tấu, lời ca nhưng khác nhau về cao độ. Ví dụ như phần bè trong *Bài đọc nhạc số 6*, bài hát *Em đi trong tươi xanh*.

– Bè phức điệu:

+ Hát khác nhau về giai điệu và lời ca. Ví dụ:

HÃY GIỮ CHO EM BẦU TRỜI TRONG SÁNG

(Trích)

Nhạc: Đoàn Phi

Thơ: Diệp Minh Tuyền

Vui tươi

Hãy bay lên em
Hãy cho em
rạo rức cánh chim.
trắng. trăng.

Trời xanh trong sáng.
Tuổi thơ yêu dấu
đàn chim tung
đu dàng trăng

Hãy nở nhanh em
Giấc ngủ
những đoá hoa hồng.
hồng. đêm.

cánh. sáng.
Nở Lời
nhanh ru
ngàn... du...

+ Hát cùng giai điệu nhưng khác nhau về thời điểm bắt đầu câu hát gọi là hát bè đuổi. Ví dụ:

HÀNH KHÚC TỐI TRƯỜNG

Nhạc Pháp

Lời Việt: Phan Trần Bảng, Lê Minh Châu

Nhịp đi, hơi nhanh

Mặt trời lấp ló đằng chân trời xa. Rộn rảng chân bước đều theo tiếng

Mặt trời lấp ló đằng chân trời

ca. Non sông ta bao la mến yêu sao đất quê hương. Vui như chim reo

xa. Rộn rảng chân bước đều theo tiếng ca. Non sông ta bao

ca tiếng hát em dưới mái trường. La la la la la la la la la.

la mến yêu sao đất quê hương. Vui như chim reo ca tiếng hát em dưới mái trường.

La la la la la la la la la. La la la la la la la la la.

La la la la la la la la la. La la la la la la la la la.

Đỉnh cao của nghệ thuật hát bè là hợp xướng với nhiều bè và số lượng có khi tới hàng trăm người. Hợp xướng phát triển mạnh ở các nước châu Âu từ những thế kỉ trước và lan rộng đến nhiều nước trên thế giới cho tới ngày nay. Nước ta có khá nhiều tác phẩm hợp xướng và ca khúc được chuyển soạn cho hợp xướng, tiêu biểu như: *Ca ngợi Tổ quốc* – Hồ Bắc, *Sóng Cửa Tùng* – Doãn Nho, *Hội trường* – Hoàng Vân,...

- Em hãy cho biết có những hình thức hát bè nào? Vai trò của hát bè trong ca hát?
- Thực hành hát bè: Hát bài *Hành khúc tới trường* theo cách hát bè đuổi

Biểu diễn hát tốp ca

2. Nghe nhạc

- Nghe (hoặc xem video) trích đoạn hợp xướng *Ca ngợi Tổ quốc*

CA NGỢI TỔ QUỐC

(Trích)

Nhạc và lời: Hồ Bắc

Phối âm: Lưu Cầu

6

Kia dải Trường Sơn uốn mình quanh ven bờ biển xanh. Tiếng sóng ngoài

8

Kia từng vạt lúa đùa trong

khơi dồn xa xa những thuyền xuôi dòng Kia từng vạt lúa đùa trong

11

8

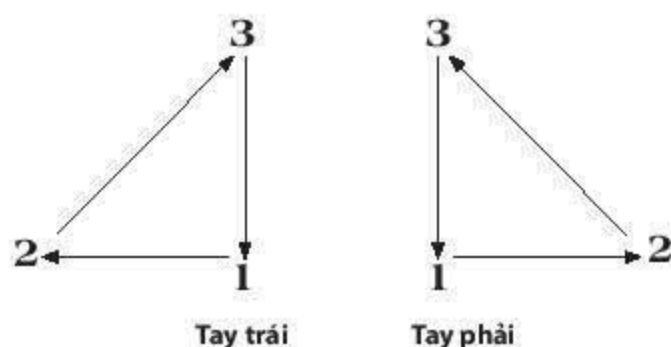
năng phát phơ nhẹ rung. Kia lấp lánh than trên tầng dưới trời trong.

năng phát phơ nhẹ rung. Kia lấp lánh than trên tầng dưới trời trong.

- Nêu cảm nhận của em về trích đoạn hợp xướng *Ca ngợi Tổ quốc*

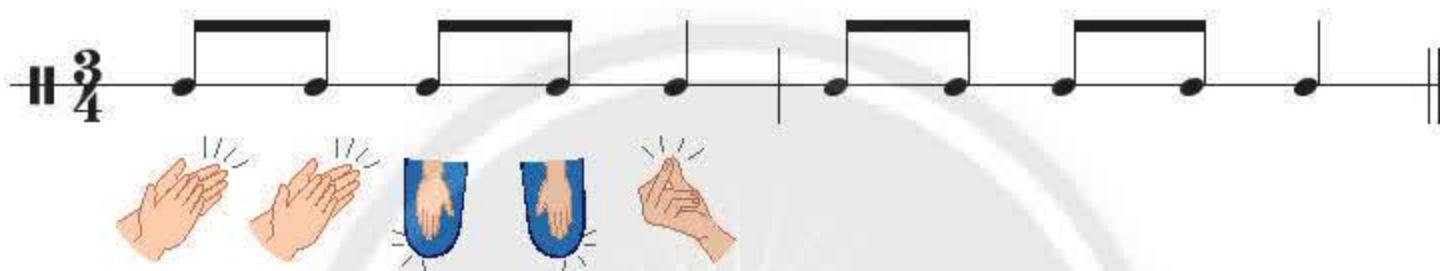
GỐC ÂM NHẠC

1. Em hãy thực hiện lại cách đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

2. Em hãy cùng với bạn hát và đánh nhịp $\frac{3}{4}$ cho bài *Em đi trong trời xanh*.

3. Thực hiện mẫu tiết tấu dưới đây bằng vận động cơ thể.

4. Đọc tiết tấu và thể hiện giai điệu dưới đây bằng kèn phím.

5. Chọn một trong hai âm hình tiết tấu đã học ở phần Nhạc cụ (trang 44) để gõ đệm cho *Bài đọc nhạc số 6*.

6. Em hãy sưu tầm một số video có hình thức hát bè ở Việt Nam hoặc trên thế giới để chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Cùng vui hoà ca*, em được rèn luyện tai nghe âm nhạc, khả năng hát cùng nhau và kỹ năng giao lưu, hợp tác.

GIẢI ĐIỆU NĂM CHÂU

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ *Bài đọc nhạc số 7 - Kỷ niệm xưa*
- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca với tính chất tha thiết, nhịp nhàng và gõ đệm cho bài *Kỷ niệm xưa*
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được các bậc chuyển hoá, dấu hoá
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đặc điểm và phân biệt được âm sắc của đàn violon, violoncelle
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn tác phẩm *Czardas*

**NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ**

- Nghe (hoặc xem video) và vận động theo nhạc bài *Happy Birthday* – nhạc: Anh
- Kể tên 1 hoặc 2 bài hát nước ngoài mà em biết

ĐỌC NHẠC
HÁT

Bài đọc nhạc số 7 KỈ NIỆM XƯA (Auld lang syne)

Nhạc Scotland

Phỏng dịch: Tổ Mai, Mai Hồng

Vừa phải, tha thiết

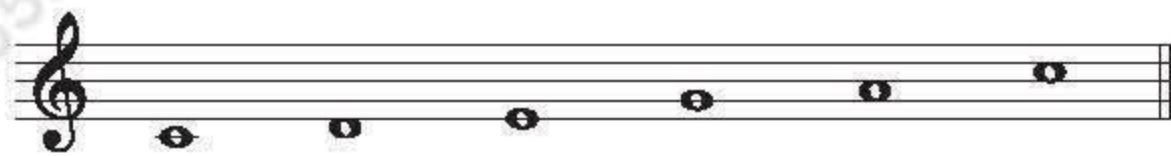
Bạn ơi ta vui đến đây, cùng nhau sum vầy rồi mai xa cách. Hãy
luôn nhớ những ngày qua, cùng nhau hát mừng ta vui gặp nhau. Đến
đây chung vui hoà ca, kỉ niệm khó quên một thời gần bó. Hãy
luôn nhớ những ngày qua, dù mai có ngày ta không gặp nhau.

Tìm hiểu bài hát

Thế giới âm nhạc vô cùng phong phú, mỗi quốc gia, dân tộc đều có nền âm nhạc đặc sắc của riêng mình. *Kỉ niệm xưa (Auld lang syne)* là bài hát có nguồn gốc từ Scotland. Với nhịp điệu mang tính nhảy múa, uyển chuyển, giai điệu rất phù hợp với cách hát tập thể, *Kỉ niệm xưa* được nhiều nước trên thế giới sử dụng để hát trong những dịp chia tay năm cũ, kết thúc năm học, trong các dịp hội hè,... Bài hát gồm một đoạn nhạc với 4 câu hát: câu 1 từ "Bạn ơi...", câu 2 từ "Hãy luôn...", câu 3 từ "Đến đây...", câu 4 từ "Hãy luôn..." đến hết.

1. Tìm hiểu và nhận xét *Bài đọc nhạc số 7 – Kỉ niệm xưa* (trang 51)

2. Đọc thang âm dưới đây:

3. Luyện âm hình tiết tấu

4. Đọc giai điệu *Bài đọc nhạc số 7 – Kỉ niệm xưa*

5. Hát bài *Kỉ niệm xưa*

- Nghe bài hát và nêu cảm nhận của em
- Hát bài *Kỉ niệm xưa* với tốc độ vừa phải, thể hiện tính chất thiết tha, nhịp nhàng

6. Gõ đệm và vận động cơ thể cho bài hát *Kỉ niệm xưa* theo mẫu dưới đây:

The image shows a musical score for the song "Kỉ niệm xưa" in 4/4 time. The melody is written on a treble clef staff. The lyrics are: "Bạn ơi ta vui đến...". Below the melody, there are icons for body movements: a girl singing, a drum, a hand clapping, a hand clapping, a pair of red sneakers, a pair of red sneakers, and a hand clapping. The text "Chân trời sáng tạo" is written across the bottom of the score.

Các bậc chuyển hoá, dấu hoá

1. Tìm hiểu về các bậc chuyển hoá, dấu hoá

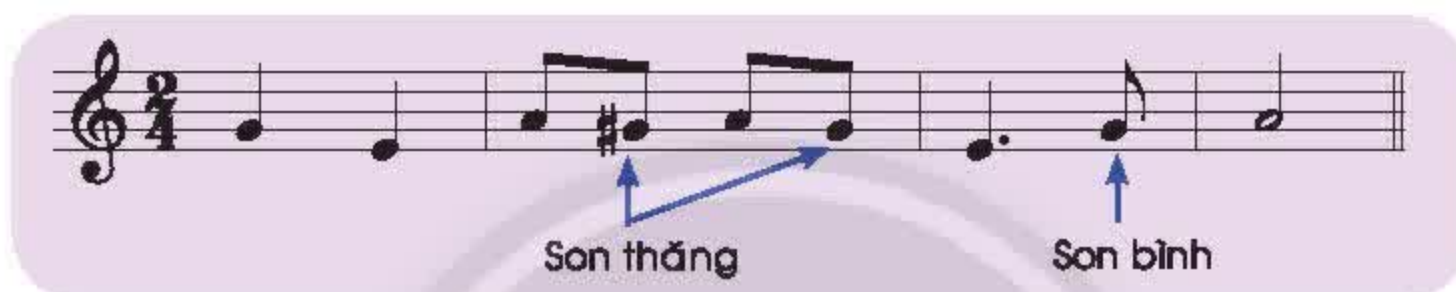
Bậc chuyển hoá: mỗi bậc cơ bản có thể nâng cao hoặc hạ thấp. Những bậc được nâng cao hoặc hạ thấp đó gọi là bậc chuyển hoá.

Dấu hoá: là kí hiệu để thay đổi cao độ các âm trong bản nhạc. Có ba loại dấu hoá thường dùng:

- Dấu thăng (#): nâng cao độ nốt nhạc lên nửa cung
- Dấu giáng (b): hạ cao độ nốt nhạc xuống nửa cung
- Dấu bình (n): huỷ bỏ hiệu lực của dấu thăng và dấu giáng

Dấu hoá có 2 cách sử dụng chính:

- Dấu hoá cố định (hoá biểu): đặt ở đầu khuôn nhạc (sau khoá nhạc) có tác dụng với tất cả các nốt có cùng tên trong bản nhạc (nếu không có hoá biểu mới thay thế). Ví dụ: bản nhạc *Em đi trong trời xanh* có dấu hoá cố định là Pha thăng và Đô thăng.
- Dấu hoá bất thường: đặt ở trước nốt nhạc cần thay đổi và còn có tác dụng đối với những nốt nhạc cùng tên, cùng cao độ đứng sau nó trong một ô nhịp. Ví dụ:

2. Hãy cho biết tác dụng của các dấu hoá trong khuôn nhạc dưới đây:

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC
NGHE NHẠC

Chân trời sáng tạo

Giới thiệu một số nhạc cụ phương Tây

1. Tìm hiểu nhạc cụ

Violon

Violon (violin) là nhạc cụ thuộc bộ dây trong dàn nhạc giao hưởng. Đàn có 4 dây, người chơi thường kẹp đàn vào dưới cằm và dùng vĩ kéo trên dây đàn. Tiếng đàn violon tươi sáng, có thể biểu hiện đa dạng trạng thái tình cảm của con người: rộn ràng, nhí nhảnh, vui tươi, dịu dàng; cũng có khi ảm đạm hoặc kịch tính. Với vai trò và vẻ đẹp của âm sắc, đàn violon được ví như "nữ hoàng" trong dàn nhạc giao hưởng.

Violoncelle

Violoncelle (cello) cũng là nhạc cụ thuộc bộ dây trong dàn nhạc giao hưởng, cấu tạo có 4 dây và dùng vĩ kéo. Đàn có kích thước lớn hơn nhiều so với violon. Nhạc công biểu diễn thường ngồi trên ghế, dựng đứng đàn, cần đàn tựa vào vai. Âm sắc của violoncelle trầm ấm, phù hợp với những giai điệu mượt mà, ấm áp hoặc trầm tư, đĩnh đạc.

Trong dàn dây của dàn nhạc giao hưởng còn có hai nhạc cụ nữa là viola và contrabass, hai nhạc cụ này góp phần làm cho âm thanh của bộ dây thêm đầy đặn, hài hoà.

- Hãy nêu đặc điểm về cấu tạo, âm sắc của đàn violon và violoncelle

Biểu diễn nhạc cụ dây

2. Nghe nhạc

- Nghe và vận động theo nhạc trích đoạn tác phẩm *Czardas* viết cho violon của Vittorio Monti

CZARDAS

(Trích)

Đoạn 1

Lagro

Vittorio Monti

Đoạn 2 *Allegro vivace*

saltellato

Czardas là tên gọi của một vũ điệu dân gian Hungary. Bản Czardas của Vittorio Monti có các đoạn nhạc tương phản giữa nhịp độ chậm và nhịp độ nhanh. Qua tiếng đàn violon lúc mềm mại, du dương, lúc sôi nổi, nồng nhiệt, tác phẩm mang lại cho người nghe không khí ngày hội tưng bừng của những vũ điệu dân gian Hungary.

- Nêu cảm nhận hoặc tưởng tượng của em sau khi nghe trích đoạn tác phẩm

GỐC ÂM NHẠC

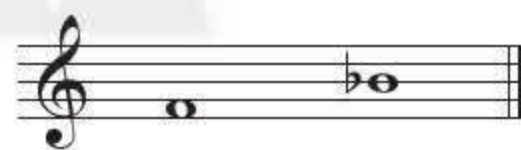
1. Hát và đánh nhịp $\frac{4}{4}$ cho bài *Kỉ niệm xưa*.
2. Kể tên các loại dấu hoá và cho biết tác dụng của chúng.
3. Xác định số cung giữa hai bậc âm trong các mẫu dưới đây:

a.

b.

c.

4. Em hãy sưu tầm một số video biểu diễn nhạc cụ phương Tây để chia sẻ với bạn.

Học chủ đề *Giai điệu năm châu*, em thêm yêu và trân trọng những thành tựu âm nhạc của các quốc gia trên thế giới.

KHÚC CA TÌNH BẠN

YÊU CẦU
CẦN ĐẠT

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất vui tươi, trong sáng của bài *Tia nắng hạt mưa*
- **Nhạc cụ:** Biết sử dụng nhạc cụ tiết tấu gõ đệm cho bài *Tia nắng hạt mưa*; thực hành hoà tấu thổi sáo recorder hoặc kèn phím
- **Nghe nhạc:** Nêu được cảm nhận về trích đoạn hợp xướng *Ode to joy*

NHẬN DIỆN –
KHÁM PHÁ

- Nghe và vận động theo nhạc bài *Tia nắng hạt mưa* – nhạc: Khánh Vinh, thơ: Lê Bình
- Em hãy kể tên một bài hát nói về tình bạn

HÁT

TIA NẮNG HẠT MƯA

Nhanh vừa, vui, lời cuốn

Nhạc: Khánh Vinh

Lời: thơ Lê Bình

§

Hình như trong từng tia nắng có nét tình nghịch bạn
 trai. Hình như trong từng hạt mưa có nụ cười duyên bạn gái. Hình
 như trong từng tia nắng hát lên theo từng tiếng ve. Hình như trong từng hạt
 mưa có dòng lưu bút đọng lại. Tia nắng, hạt mưa!
 Tia nắng hạt mưa trẻ mãi, màu hoa phượng đỏ vô tư. Bạn
 ơi, bạn ơi. Đừng trách đừng buồn vô cớ, làm buồn tia
 nắng hạt mưa. Hình... ..nắng hạt mưa. Đừng trách đừng
 buồn vô cớ, làm buồn tia nắng hạt mưa. ...nắng, hạt mưa.

1. 2.

Tìm hiểu bài hát

Tia nắng hạt mưa được nhạc sĩ Khánh Vinh phổ nhạc từ bài thơ của Lê Bình đã giành giải Nhất cuộc thi viết cho tuổi học trò do báo Thiếu niên Tiền phong và Hội Nhạc sĩ Việt Nam tổ chức năm 1992. Với nét nhạc vui tươi, nhẹ nhàng, nội dung ca ngợi tình bạn hồn nhiên, trong sáng, bài hát đã được nhiều thế hệ học trò yêu thích. Bài *Tia nắng hạt mưa* gồm có hai đoạn nhạc: đoạn 1 từ "*Hình như trong từng tia nắng...*" đến "*...dòng lưu bút đọng lại*", đoạn 2 từ "*Tia nắng, hạt mưa...*" đến hết.

- Hát bài *Tia nắng hạt mưa* theo đúng tính chất, sắc thái ghi trên bản nhạc
- Nêu suy nghĩ của em về tình bạn

I. Nhạc cụ tiết tấu: Bài thực hành số 6

1. Nhận xét âm hình tiết tấu dưới đây:

2. Luyện tập mẫu tiết tấu trên với nhạc cụ gõ theo các bước sau:

- Độc tiết tấu
- Gỡ tiết tấu

3. Gõ đệm

- Sử dụng nhạc cụ gõ và vận động cơ thể để đệm cho bài hát *Tia nắng hạt mưa* theo mẫu dưới đây:

- Sáng tạo mẫu gõ đệm cho bài hát *Tia nắng hạt mưa*

II. Sáo recorder: Luyện tập hoà tấu

- Đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu và luyện tập hoà tấu

Bài thực hành số 6

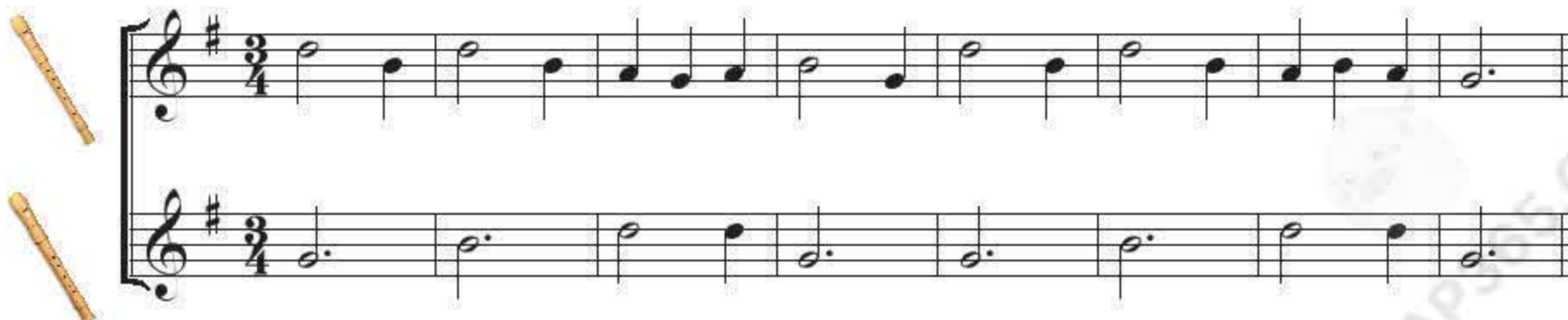
CHIM CÚC CU

(Trich Cuckoo)

Dân ca Anh

Soạn bởi: Nguyễn Đăng Bửu

Moderato (vừa phải)

II. Kèn phím: Luyện tập hoà tấu

- Đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu và luyện tập hoà tấu

Bài thực hành số 6

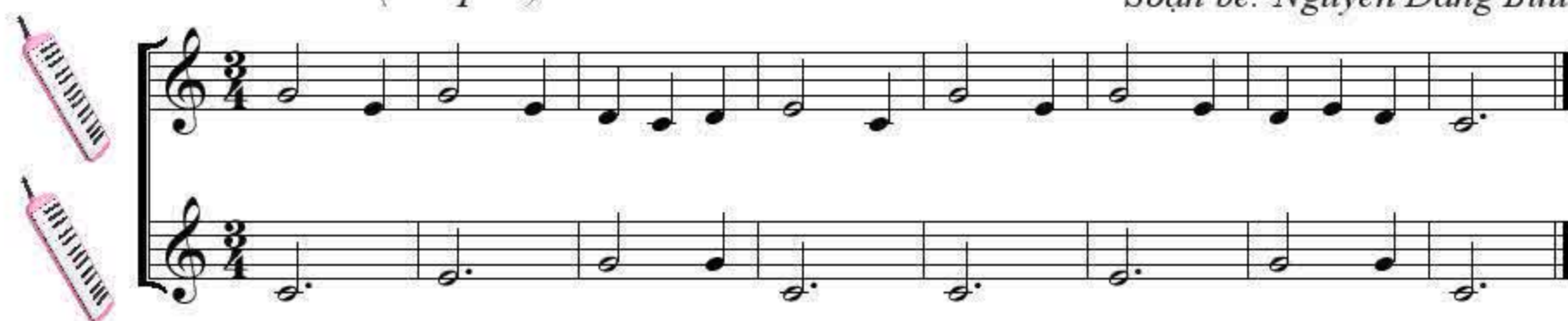
CHIM CÚC CU

(Trích Cuckoo)

Dân ca Anh

Soạn bè: Nguyễn Đăng Bửu

Moderato (vừa phải)

- Sáng tạo và thể hiện một nét nhạc bằng sáo recorder hoặc kèn phím với các nốt đã học

NGHE NHẠC

1. Nghe nhạc

- Nghe (hoặc xem) trích đoạn hợp xướng chủ đề Ode to joy – chương 4 Giao hưởng số 9 của nhạc sĩ Ludwig Van Beethoven (1770 – 1827)

ODE TO JOY

(Trích Chương 4 – Giao hưởng số 9)

Ludwig Van Beethoven

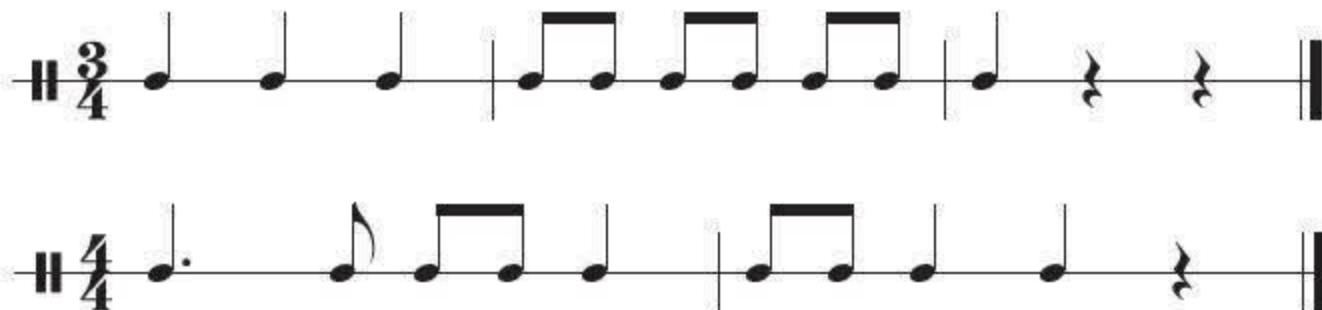
Ode to joy – Ngợi ca niềm vui, là phần hợp xướng trong Chương 4, Giao hưởng số 9 của Ludwig Van Beethoven – nhạc sĩ vĩ đại người Đức. Ode to joy là khúc nhạc khai hoàn, hướng đến tình đoàn kết, thương yêu của con người: “Hỡi triệu triệu nhân loại hãy siết chặt tay nhau”.

- Nêu cảm nhận của em về trích đoạn trên

2. Sử dụng nhạc cụ gõ để đệm cho trích đoạn trên theo ý thích

1. Lựa chọn một trong

1. Lựa chọn một trong hai mẫu tiết tấu dưới đây và thể hiện bằng nhạc cụ gõ.

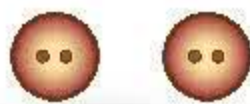

2. Thực hành làm nhạc cụ: trống lắc tay

a) Chuẩn bị dụng cụ:

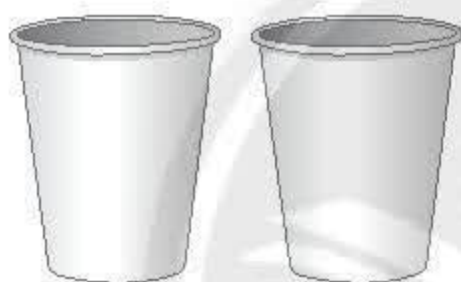
một chiếc đũa tre

hai hạt nút (cúc) áo

hai sợi chỉ (8 – 10 cm)

hai chiếc li (cốc) giấy

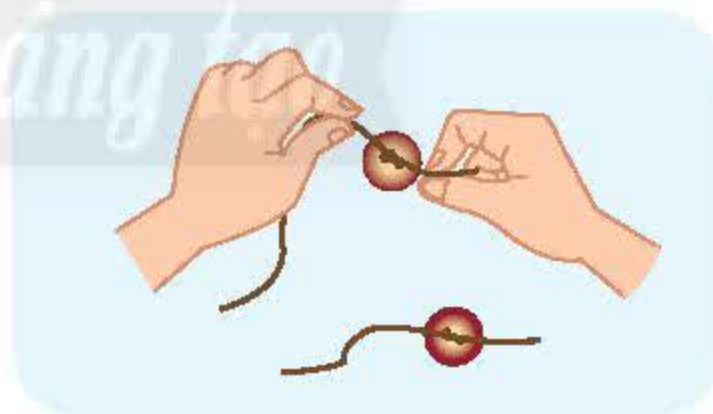

băng keo (băng dính)

b) Các bước tiến hành:

Bước 1: Cắt phần dưới của hai chiếc li

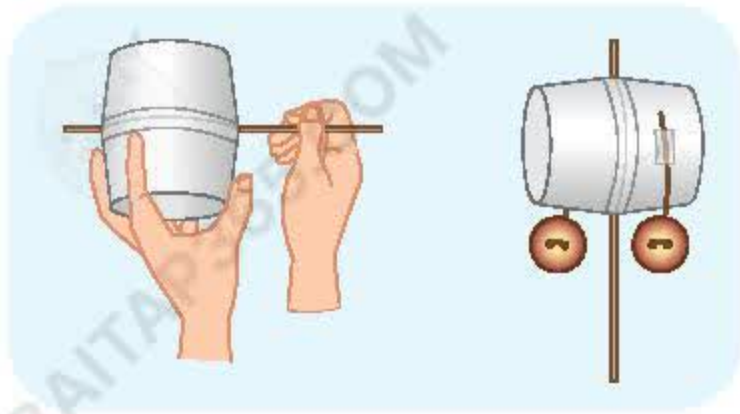
Bước 2: Buộc một đầu chỉ vào mỗi hạt nút áo

Bước 3: Dùng băng keo dán đầu chỉ còn lại vào mỗi bên chiếc li

Bước 4: Dùng băng keo dán chặt hai miệng li với nhau

Bước 5: Dùng đũa cắm vào giữa hai miệng li và hoàn thành sản phẩm

c) Trình bày sản phẩm:

- Cách sử dụng: dùng tay lắc trống để tạo ra âm thanh.
- Sử dụng trống lắc tay vừa làm để gõ đệm cho bài hát *Tia nắng hạt mưa*.

Học chủ đề *Khúc ca tình bạn*, em thêm yêu mến bạn bè, biết giúp đỡ, hợp tác và cùng nhau tiến bộ trong học tập.

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Thuật ngữ, khái niệm	Giải thích	Trang
Âm ổn định của gam Đô trưởng	Gồm các âm Đô, Mi, Son, là điểm tựa cho các âm khác trong gam Đô trưởng.	16
Âm hình tiết tấu	Liên kết trường độ của các âm thanh tạo nên các nhóm tiết tấu gọi là âm hình tiết tấu.	9
Chính ca	Những bài hát có tính chất trang nghiêm với nội dung ngợi ca hay kêu gọi, hiệu triệu; thường dùng trong các nghi lễ.	10
Concerto	Là thể loại nhạc không lời viết cho một nhạc cụ hoặc một nhóm nhạc cụ hoà tấu cùng dàn nhạc.	20
Độc tấu	Phần biểu diễn nhạc cụ do một người đảm nhiệm có hoặc không có phần đệm.	32
Gam	Sự sắp xếp các bậc âm của một điệu thức theo thứ tự từ thấp đến cao hoặc từ cao xuống thấp, từ âm chủ (bậc I) đến âm chủ ở quãng 8 liên kế.	9
Hành khúc	Những tác phẩm có nhịp độ vừa phải, phù hợp với nhịp đi, thường có tính chất mạnh mẽ, khí thế, kêu gọi.	10
Hoà tấu	Nhiều người biểu diễn bằng nhiều nhạc cụ.	26
Nghệ nhân	Người chuyên làm nghề nghệ thuật biểu diễn hoặc một nghề thủ công mỹ nghệ với trình độ cao.	34
Quãng	Sự kết hợp cùng lúc hoặc nối tiếp nhau của hai cao độ/ âm thanh.	9
Thang âm	Sự sắp xếp các cao độ theo thứ tự từ thấp đến cao hoặc từ cao xuống thấp trong phạm vi một quãng tám.	37
Thể loại	Những dạng, kiểu tác phẩm có những nét đặc trưng liên quan đến các yếu tố diễn tả âm nhạc. Ví dụ: thể loại hành khúc, thể loại chính ca, thể loại giao hưởng, thể loại concerto,...	25
Tiết tấu	Sự nối tiếp có tổ chức các trường độ của âm thanh.	2
Vận động cơ thể	Các động tác vận động theo giai điệu âm nhạc như: vỗ tay, vỗ đùi, giậm chân, búng tay,... để tạo ra âm thanh.	8